

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
 ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ,
 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Ε.Ε.Κ. Δ.Β.Μ. & Ν.
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
 Ε.Ε.Κ. & Δ.Β.Μ.
 ΤΜΗΜΑ Β΄

Βαθμός Ασφαλείας:
 Να διατηρηθεί μέχρι:
 Βαθμός Προτεραιότητας:

Μαρούσι, 01/09/2026
Αριθ. Πρωτ.: Φ7/ 113050 /Κ3

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
 Τ.Κ. – Πόλη: 151 80 Μαρούσι
 Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
 Πληροφορίες: Α. Τσαγκατάκης
 E-mail: dpd-vetlabor@minedu.gov.gr
 Τηλέφωνο: 210 344 2926

ΑΠΟΦΑΣΗ

**ΘΕΜΑ: «Έκδοση Πρότυπου Οδηγού Κατάρτισης για τις ειδικότητες του Μεταλυκειακού
 έτους- Τάξη Μαθητείας»**

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις :

- α) του άρθρου 2, της παρ. 1 του άρθρου 41 και της παρ. 8 του άρθρου 44 του ν. 4763/2020 «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελμάτων (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις» (Α΄ 254),
 - β) του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος : οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α΄ 133),
 - γ) του π.δ. 18/2018 «Οργανισμός Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων» (Α΄ 31),
 - δ) του π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α΄ 123),
 - ε) του π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α΄ 130),
2. Την υπό στοιχεία 88732/Γ1/31-07-2024 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού «Ανάθεση καθηκόντων Γενικής Γραμματέως Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού» (Υ.Ο.Δ.Α. 804).

3.Την υπ' αρ. 35η/04-08-2026 Συνεδρίαση του Κ.Σ.Ε.Ε.Κ. θέμα 3ο: « Πρότυπος Οδηγός Κατάρτισης για τις ειδικότητες του Μεταλυκειακού Έτους –Τάξη Μαθητείας».

4.Την υπό στοιχεία Φ.1/Γ/555/110939/Β1/26-8-2026 Εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

5. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Αποφασίζουμε

την έκδοση του ενσωματωμένου στην παρούσα απόφαση Πρότυπου Οδηγού Κατάρτισης σύμφωνα με τον οποίο θα εκπονούνται και θα συντάσσονται οι Οδηγοί Κατάρτισης για τις ειδικότητες του Μεταλυκειακού έτους -Τάξη Μαθητείας.

Η παρούσα να δημοσιευτεί στο Πρόγραμμα «Διαύγεια» και να αναρτηθεί στις ιστοσελίδες του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΟΛΓΑ ΚΑΦΕΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Εσωτερική Διανομή

- Γραφείο Υφυπουργού κου Κωνσταντίνου Βλάχου
- Γραφείο Γενικής Γραμματέως Ε.Ε.Κ. & Δ.Β.Μ.
- Γενική Δ/νση Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ. & Νεολαίας
- Δ/νση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Ε.Ε.Κ. & Δ.Β.Μ – ΤΜΗΜΑ Β'
- Διεύθυνση Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ,
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Μεταλυκειακό έτος
Τάξη μαθητείας

για κατόχους Πτυχίου ΕΠΑΛ

Ειδικότητα: «Τίτλος Ειδικότητας¹»

2

.....

¹ Συμπληρώστε τον ακριβή τίτλο της ειδικότητας, όπως έχει καθοριστεί με το ιδρυτικό της ΦΕΚ.

² Συμπληρώστε τη χρονολογία σύνταξης του Οδηγού Κατάρτισης

ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΟΔΗΓΟΥ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ «.....»
.....
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΜΕΘΟΛΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
.....

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΠΡΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ**(να διαγράφεται στην τελική έκδοση του Οδηγού Κατάρτισης της ειδικότητας)**

Ο παρών Οδηγός είναι ΠΡΟΤΥΠΟ. Κάθε συγγραφική ομάδα ειδικότητας: α) Συμπληρώνει τα κενά με βάση τις οδηγίες του παρόντος πρότυπου οδηγού β) Αντιστοιχίζει τα μαθησιακά αποτελέσματα (ΜΑ) με το επαγγελματικό περίγραμμα που αντιστοιχεί στην ειδικότητα, γ) Τηρεί τη δομή και την ορολογία του παρόντος Οδηγού για ομοιομορφία μεταξύ ειδικοτήτων δ) Διατηρεί τις 5 οριζόντιες μαθησιακές ενότητες (ΜΕ) (ΜΕ1–ΜΕ5) και την Ευέλικτη Ζώνη αναλλοίωτες — μόνο οι ΜΕ ειδικότητας (ΜΕ7+) αναπτύσσονται ελεύθερα ε) φροντίζει να διαγράψει τις οδηγίες προς τις συγγραφικές ομάδες του παρόντος Πρότυπου Οδηγού πριν προβεί στην αποστολή της τελικής έκδοσης του Οδηγού Κατάρτισης της ειδικότητας.

Περιεχόμενα

ΜΕΡΟΣ Α: ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΟ ΕΤΟΣ - ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ	6
1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	6
2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	6
2.1. Προϋποθέσεις έγγραφής	7
2.2. Διάρκεια του Μεταλυκειακού Έτους – Τάξη Μαθητείας.....	7
2.3. Εκπαιδευτική Μεθοδολογία	7
2.4. Μέθοδοι διδασκαλίας.....	7
2.5. Εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας.....	8
2.6. Χορηγούμενοι Τίτλοι – Βεβαιώσεις - Πιστοποιητικά.....	8
2.7. Απόκτηση Επαγγελματικών Προσόντων και Σταδιοδρομία.....	8
2.8. Κατατάξεις Τίτλων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Ειδικότητα	9
2.9. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων	9
ΜΕΡΟΣ Β: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	11
ΜΕΡΟΣ Γ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	14
1. ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	14
2. ΓΝΩΣΕΙΣ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ	17
3. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	19
4. ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	20
5. ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	20
6. ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΕ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ.....	21
7. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΟΥ ΕΤΟΥΣ – ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ.....	23
8. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΕ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΟΥ ΕΤΟΥΣ – ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ.....	30
9. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΩΝ	30
ΜΕΡΟΣ Δ: ΕΙΣΡΟΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ.....	32
1. ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	32
2. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	32
3. ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΦΙΛ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	33
4. ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΦΙΛ ΕΠΟΠΤΩΝ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ	33
5. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	34
6. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ	34
7. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΠΗΓΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ.	34
ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....	35
ΣΧΕΤΙΚΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	36

ΜΕΡΟΣ Ε: ΠΡΟΤΥΠΟ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΟ ΕΤΟΣ – ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ	37
1. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ.....	40
2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ – ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	40
2.1 Ερωτήσεις κλειστού τύπου	40
2.2 Απαντήσεις ερωτήσεων κλειστού τύπου	42
3. ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ - ΤΡΑΠΕΖΑ ΣΕΝΑΡΙΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	43
3.1 Σενάρια Πρακτικής Άσκησης.....	43
4. ΤΕΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	46

ΜΕΡΟΣ Α: ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΟ ΕΤΟΣ - ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Ο παρών Οδηγός Κατάρτισης αναπτύχθηκε με σκοπό να παρέχει ένα πλήρως δομημένο και τεκμηριωμένο πλαίσιο για την υλοποίηση του Μεταλυκειακού έτους – Τάξη Μαθητείας στην ειδικότητα «.....». Περιλαμβάνει τις επαγγελματικές λειτουργίες της ειδικότητας, το ωρολόγιο πρόγραμμα του Εργαστηριακού μαθήματος ειδικότητας και τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (τόσο για το Πρόγραμμα Μάθησης σε εργασιακό χώρο, όσο και για το Εργαστηριακό μάθημα ειδικότητας), τις προτεινόμενες παιδαγωγικές μεθόδους, τα απαιτούμενα προσόντα των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών στον χώρο εργασίας και τις διαδικασίες αξιολόγησης και πιστοποίησης των μαθητευόμενων.

Η σύνταξη του Οδηγού έχει βασιστεί στις παιδαγωγικές αρχές της ενεργητικής, συμμετοχικής και συμπεριληπτικής μάθησης, με κεντρικό άξονα την ισόρροπη προσέγγιση των εισροών (πόροι, εργαστηριακός εξοπλισμός, εκπαιδευτικό δυναμικό, κατάλληλες επιχειρήσεις μαθητείας), των εκπαιδευτικών διαδικασιών (αρχές και μέθοδοι εκπαίδευσης ενηλίκων) και των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Ιδιαίτερη εστίαση αποδίδεται στα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, τα οποία εξάλλου αποτελούν το καθιερωμένο ευρωπαϊκό πρότυπο για τον σχεδιασμό προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK). Επιπλέον, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην **ανάπτυξη επιλεγμένων γενικών (μη ειδικών επαγγελματικών), μεταφέρσιμων ή οριζόντιων δεξιοτήτων** αξιοποιώντας και την προσέγγιση του European Skills, Competences, Qualifications and Occupations (ESCO)³. Παράλληλα, ενσωματώνει αρχές που απορρέουν από το EQAVET (European Quality Assurance in VET), το οποίο αποτελεί το επίσημο ευρωπαϊκό πλαίσιο για τη διασφάλιση ποιότητας στην Ε.Ε.Κ., από τα 14 κριτήρια ποιότητας της Ευρωπαϊκής Σύστασης για την Ποιοτική και Αποτελεσματική Μαθητεία (EFQEA 2018), καθώς και από το Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας Μαθητείας (B' 4146/2021), το οποίο καθορίζει τα πρότυπα ποιότητας για την υλοποίηση της μαθητείας στην Ελλάδα.

Τέλος, ο Οδηγός απευθύνεται τόσο στους **επόπτες / εκπαιδευτικούς** όσο και στους **εκπαιδευτές** των χώρων εργασίας και στους ίδιους τους **μαθητευόμενους**, με σκοπό να αποτελέσει ένα κοινό σημείο αναφοράς για την ποιοτική υλοποίηση του θεσμού. Φιλοδοξεί να προσφέρει σαφήνεια, ευελιξία και προσαρμοστικότητα στα τοπικά ή θεματικά χαρακτηριστικά κάθε ειδικότητας, συμβάλλοντας στον συνολικό εκσυγχρονισμό της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ελλάδα.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Μεταλυκειακό Έτος – Τάξη Μαθητείας αποτελεί έναν καινοτόμο θεσμό της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Ε.Κ.) στην Ελλάδα, που σχεδιάστηκε με στόχο να γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ τυπικής εκπαίδευσης και εργασίας. Εντάσσεται **στο επίπεδο 5 του Εθνικού και του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (NQF/EQF)** και υλοποιείται στο πλαίσιο του **ν. 4763/2020 (Α' 254)**, ακολουθώντας τις αρχές και τις κατευθύνσεις της **Σύστασης του Συμβουλίου της Ε.Ε. για την Ποιοτική και Αποτελεσματική Μαθητεία** (Council Recommendation on Quality and Effective Apprenticeships, 2018) και της Σύστασης του Συμβουλίου για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (2020). Ο

³ <https://esco.ec.europa.eu/en/about-esco/publications/publication/towards-structured-and-consistent-terminology-transversal>

θεσμός επίσης εντάσσεται στο «Στρατηγικό Σχέδιο για την Επαγγελματική Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Διά Βίου Μάθηση 2025–2027» του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α., το οποίο θέτει ως προτεραιότητα την ποιοτική αναβάθμιση της μαθητείας, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, την πράσινη μετάβαση και την ενίσχυση της συνεργασίας με τους κοινωνικούς εταίρους.

2.1. Προϋποθέσεις εγγραφής

Στο Μεταλυκειακό Έτος-Τάξη Μαθητείας εγγράφονται κατά την ακόλουθη σειρά προτεραιότητας:

- ✓ Κάτοχοι απολυτηρίου και πτυχίου ΕΠΑ.Λ./ Π.ΕΠΑ.Λ και ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.-Λ., καθώς και κάτοχοι ισότιμων προς αυτούς τίτλων της ημεδαπής
- ✓ Κάτοχοι απολυτηρίου ΓΕ.Λ. και πτυχίου ΕΠΑ.Λ./ Π.ΕΠΑ.Λ καθώς και κάτοχοι ισότιμων προς αυτούς τίτλων της ημεδαπής σε συναφείς ειδικότητες.

Οι αναλυτικές προϋποθέσεις εγγραφής ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Μεταλυκειακού Έτους – Τάξη Μαθητείας, όπως εκάστοτε ισχύει.

✚ Ισότητα Πρόσβασης (EFQEA κριτήριο 6): Κατά την επιλογή μαθητευομένων λαμβάνεται μέριμνα για τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης ατόμων με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 του ν. 4763/2020 και το κριτήριο 6 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Ποιοτικής και Αποτελεσματικής Μαθητείας (EFQEA).

2.2. Διάρκεια του Μεταλυκειακού Έτους – Τάξη Μαθητείας

Το Μεταλυκειακό Έτος-Τάξη Μαθητείας αρχίζει από την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους και ολοκληρώνεται την 31η Αυγούστου του επόμενου έτους. Η περίοδος παροχής των εργαστηριακών μαθημάτων ειδικότητας δύναται να ξεκινά την 1η Οκτωβρίου εκάστου έτους και να ολοκληρώνεται την 30η Ιουνίου του επόμενου έτους. Η περίοδος μάθησης σε εργασιακό χώρο δύναται να πραγματοποιείται από 1η Οκτωβρίου εκάστου έτους έως την 31η Αυγούστου του επόμενου έτους. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης του Μεταλυκειακού έτους – Τάξη Μαθητείας δύναται να τροποποιηθεί με Απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4763/2020 (άρθρο 40, παρ. 1).

2.3. Εκπαιδευτική Μεθοδολογία

Η υλοποίηση του Προγράμματος Σπουδών του Μεταλυκειακού Έτους – Τάξη Μαθητείας βασίζεται στο δυϊκό μοντέλο μάθησης, το οποίο συνδυάζει την εργαστηριακή κατάρτιση σε σχολικό περιβάλλον με τη μάθηση στον χώρο εργασίας, με στόχο την απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων επιπέδου 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων. Η εκπαιδευτική μεθοδολογία είναι προσανατολισμένη στα μαθησιακά αποτελέσματα, δίνοντας έμφαση τόσο στη βιωματική και ενεργητική μάθηση όσο και στη μάθηση σε εργασιακό χώρο, καθώς και στη συστηματική σύνδεση θεωρίας, εργαστηριακής άσκησης και επαγγελματικής πρακτικής.

2.4. Μέθοδοι διδασκαλίας

Οι μέθοδοι διδασκαλίας επιλέγονται με βάση τη φύση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, το περιεχόμενο των μαθησιακών ενοτήτων και τα χαρακτηριστικά των μαθητευομένων. Ενδεικτικά εφαρμόζονται πρακτικές ασκήσεις και εφαρμογές, εργαστηριακές δραστηριότητες, μελέτες περίπτωσης, επίλυση προβλημάτων, ομαδικές εργασίες, προσομοιώσεις και παιχνίδια ρόλων, καθώς και καθοδηγούμενη πρακτική στον χώρο εργασίας με σταδιακή ανάληψη επαγγελματικών ευθυνών.

Παράλληλα, αξιοποιούνται αναστοχαστικές δραστηριότητες και συστηματική ανατροφοδότηση, ώστε οι μαθητευόμενοι να επεξεργάζονται την εμπειρία τους, να αντιλαμβάνονται τις επιστημονικές αρχές που αποτελούν το εννοιολογικό υπόβαθρο αυτής της εργασιακής εμπειρίας, να βελτιώνουν εμπράκτως την επαγγελματική τους πρακτική και να εισάγονται σταδιακά στην κοινότητα επαγγελματικής πρακτικής της κάθε ειδικότητας.

2.5. Εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

Ο αναγκαίος εξοπλισμός για την υλοποίηση του εργαστηριακού μαθήματος ειδικότητας διαφοροποιείται ανάλογα με το μαθησιακό περιβάλλον και την ειδικότητα, ωστόσο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον κατάλληλα διαμορφωμένους εργαστηριακούς χώρους, βασικό εξοπλισμό ΤΠΕ (ηλεκτρονικούς υπολογιστές, πρόσβαση στο διαδίκτυο, προτζέκτορες ή διαδραστικό πίνακα), λογισμικό γενικής χρήσης και, όπου απαιτείται, εξειδικευμένο εξοπλισμό και υλικά συναφή με το αντικείμενο της ειδικότητας. Στον χώρο εργασίας χρησιμοποιούνται τα εργαλεία, τα μηχανήματα, τα πληροφοριακά συστήματα και τα μέσα ατομικής προστασίας που είναι απαραίτητα για την ασφαλή και αποτελεσματική εκτέλεση των επαγγελματικών καθηκόντων των μαθητευόμενων.

Τα μέσα διδασκαλίας λειτουργούν υποστηρικτικά της μαθησιακής διαδικασίας και περιλαμβάνουν έντυπο και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, φύλλα εργασίας, οδηγούς δραστηριοτήτων, παρουσιάσεις, εκπαιδευτικά σενάρια, μελέτες περίπτωσης, ψηφιακές πλατφόρμες συνεργασίας και εργαλεία αναστοχασμού. Η επιλογή και ο συνδυασμός των μεθόδων, του εξοπλισμού και των μέσων διδασκαλίας παραμένει ευέλικτη και προσαρμόζεται στις ανάγκες της ειδικότητας και στις δυνατότητες των εκπαιδευτικών και εργασιακών χώρων, με στόχο την επίτευξη των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.

2.6. Χορηγούμενοι Τίτλοι – Βεβαιώσεις - Πιστοποιητικά

Οι απόφοιτοι του Μεταλυκειακού Έτους – Τάξη Μαθητείας, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος, λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (Β.Ε.Κ.). Η Β.Ε.Κ. τους δίνει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις πιστοποίησης που διενεργεί ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. τουλάχιστον μία φορά ετησίως, για την απόκτηση του Πτυχίου Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Επιπέδου 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων. Η διαδικασία πιστοποίησης περιλαμβάνει:

- Θεωρητικό και πρακτικό μέρος, ανάλογα με την ειδικότητα
 - Τήρηση των ειδικών απαιτήσεων για άδειες άσκησης επαγγέλματος όπου αυτές προβλέπονται
 - Εγγραφή στο μητρώο πιστοποιημένων προσώπων του ΕΟΠΠΕΠ μετά την επιτυχία στις εξετάσεις
- Οι επιτυχόντες λαμβάνουν το αντίστοιχο Πτυχίο Επιπέδου 5, το οποίο συνοδεύεται, όπου προβλέπεται, από άδεια άσκησης επαγγέλματος. Οι απόφοιτοι του Μεταλυκειακού έτους – Τάξη Μαθητείας οι οποίοι πέτυχαν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ μέχρι την έκδοση του πτυχίου λαμβάνουν Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

2.7. Απόκτηση Επαγγελματικών Προσόντων και Σταδιοδρομία

Οι απόφοιτοι του Μεταλυκειακού Έτους – Τάξη Μαθητείας αποκτούν επαγγελματικά προσόντα επιπέδου 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (ΕΠΠ) μετά από επιτυχή συμμετοχή στις εξετάσεις πιστοποίησης του ΕΟΠΠΕΠ.

Η επιτυχής ολοκλήρωση του προγράμματος και η πιστοποίηση προσόντων παρέχουν στους αποφοίτους πολλαπλές δυνατότητες για επαγγελματική και εκπαιδευτική εξέλιξη, τόσο στο πλαίσιο της τυπικής όσο και της μη τυπικής μάθησης. Ενδεικτικά, οι διαδρομές που μπορούν να ακολουθήσουν περιλαμβάνουν:

- **Άμεση ένταξη στην αγορά εργασίας**, με αυξημένα επαγγελματικά προσόντα και δυνατότητα απασχόλησης σε θέσεις ευθύνης ή εξειδίκευσης.
- **Πρόσβαση σε εκπαιδευτικά προγράμματα δια βίου μάθησης**, όπως επιμορφώσεις, πιστοποιήσεις, προγράμματα εξειδίκευσης ή κατάρτισης.
- **Πρόσβαση σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ)**, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

2.8. Κατατάξεις Τίτλων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Ειδικότητα

Οι πιστοποιημένοι απόφοιτοι του Μεταλυκειακού Έτους – Τάξη Μαθητείας κατατάσσονται στους ίδιους κλάδους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του π.δ. 85/2022 (Α' 232) με τους διπλωματούχους επαγγελματικής κατάρτισης Σ.Α.Ε.Κ., βάσει της συνάφειας των ειδικοτήτων. Η συνάφεια καθορίζεται με την υπό στοιχεία 50834/Κ5/27-04-2026 απόφαση της Γενικής Γραμματέως Ε.Ε.Κ. & Δ.Β.Μ. (Β' 2609/2026), όπως ισχύει.

2.9. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Το «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων» κατατάσσει τους τίτλους σπουδών που αποκτώνται στη χώρα σε οκτώ (8) επίπεδα. Το Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους αποφοίτους του Μεταλυκειακού Έτους – Τάξη Μαθητείας έπειτα από πιστοποίηση αντιστοιχεί στο πέμπτο (5ο) από τα οκτώ (8) επίπεδα.

Τα επίπεδα των τίτλων σπουδών που χορηγούν τα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και η αντιστοίχισή τους με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων είναι τα παρακάτω:

Πίνακας 1. Τύποι προσόντων

<https://www.eoppep.gr/index.php/el/qualification-certificate/national-qualification-framework>.

Σύμφωνα με τον ΕΟΠΠΕΠ, σε γενικό επίπεδο, τα μαθησιακά αποτελέσματα επιπέδου 5, σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, αναλύονται και περιγράφονται ως εξής:

Γνώσεις: Διαθέτει προχωρημένες γνώσεις σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής, οι οποίες συνεπάγονται κριτική κατανόηση θεωριών και αρχών.

Δεξιότητες: Κατέχει ευρύ φάσμα γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εξεύρεση δημιουργικών λύσεων σε αφηρημένα προβλήματα.

Ικανότητες: Μπορεί να διαχειρίζεται και να επιβλέπει στο πλαίσιο συγκεκριμένης εργασίας ή διαδικασίας μάθησης, όπου μπορεί να συμβαίνουν και απρόβλεπτες αλλαγές. Μπορεί να αναθεωρεί και να αναπτύσσει τόσο την προσωπική του απόδοση όσο και άλλων ατόμων.

ΜΕΡΟΣ Β: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

1	Τίτλος της Ειδικότητας
	Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Συμπληρώστε τον τίτλο της ειδικότητας όπως έχει καθοριστεί στην υπό στοιχεία 50834/Κ5/11-05-2026 απόφαση Γ.Γ. Ε.Ε.Κ.&Δ.Β.Μ. «Καθορισμός των ειδικοτήτων που παρέχονται στο Μεταλυκειακό Έτος - Τάξη Μαθητείας και καθορισμός της συνάφειας ειδικοτήτων του Μεταλυκειακού Έτους - Τάξης Μαθητείας με ειδικότητες των Σ.Α.Ε.Κ..» (Β' 2609/2026), όπως εκάστοτε ισχύει.
2	Περιγραφή της Ειδικότητας
	Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Για τη συμπλήρωση του παρόντος σημείου καθώς όσων σημείων αναφέρονται σε πιστοποιημένο επαγγελματικό περίγραμμα συμβουλευτείτε την ιστοσελίδα του ΕΟΠΠΕΠ https://ergonesti.eorper.gr/.. Με βάση την ενότητα «Περιγραφή του Επαγγέλματος» του Επαγγελματικού Περιγράμματος, αναπτύξτε μια σύντομη περιγραφή (έως 200 λέξεις) για την Ειδικότητα «.....»
3	Περιβάλλον ενασχόλησης
	Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Συμβουλευτείτε την ενότητα «Περιβάλλον ενασχόλησης» του Επαγγελματικού Περιγράμματος, για την Ειδικότητα «.....»
4	Αρμοδιότητες
	Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Συμβουλευτείτε την ενότητα «Αρμοδιότητες» του Επαγγελματικού Περιγράμματος, για την Ειδικότητα «.....»
5	Κύριες και Επιμέρους Επαγγελματικές Λειτουργίες (ΚΕΛ – Ε.Ε.Λ.)
	ΚΕΛ1:.....
	Ε.Ε.Λ.1.1
	Ε.Ε.Λ.1.2
	Ε.Ε.Λ.1.3
	Ε.Ε.Λ.1.v.....
	ΚΕΛ2:.....
	Ε.Ε.Λ.2.1
	Ε.Ε.Λ.2.2

	E.E.Λ.2.3
	E.E.Λ.2.v...
	ΚΕΛ3:.....
	E.E.Λ.3.1
	E.E.Λ.3.2
	E.E.Λ.3.3
	E.E.Λ.3.v...
	Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Από την ενότητα «Ανάλυση Επαγγέλματος/Ειδικότητας – Προδιαγραφές» του Επαγγελματικού Περιγράμματος συμπληρώστε τις Κύριες Επαγγελματικές Λειτουργίες (ΚΕΛ) και τις αντίστοιχες Επιμέρους Επαγγελματικές Λειτουργίες (ΕΕΛ) για την Ειδικότητα «.....» (συμπληρώστε όλες γραμμές χρειαστούν).
	Προοπτικές Απασχόλησης
6	Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Με βάση την ενότητα «Εργασία, Ανθρώπινο Δυναμικό και Συνθήκες Απασχόλησης» του Επαγγελματικού Περιγράμματος ή και συμπληρωματικά από τον Μηχανισμό Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, περιγράψτε (έως 200 λέξεις) τις προοπτικές απασχόλησης και το δυναμισμό του Επαγγέλματος / Ειδικότητας «.....»
	Θεσμικό πλαίσιο
7	Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Με βάση την ενότητα «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του επαγγέλματος» του Επαγγελματικού Περιγράμματος, αναφέρετε τα βασικά σημεία του θεσμικού πλαισίου που αφορούν: α) στις προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος, β) στην εργασιακή εξέλιξη και γ) στα συναφή επαγγελματικά δικαιώματα για την Ειδικότητα «.....»
	Τεχνολογικές αλλαγές που επηρεάζουν το επάγγελμα
8	Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Με βάση την ενότητα «Τεχνολογίες / Τεχνολογικές αλλαγές που επηρεάζουν το επάγγελμα» του Επαγγελματικού Περιγράμματος ή /και άλλες έγκυρες και αξιόπιστες πηγές, αναπτύξτε (έως 200 λέξεις) την έκθεση του Επαγγέλματος / Ειδικότητας «.....» στις τεχνολογικές αλλαγές

9	Επιρροή της κλιματικής αλλαγής και των μέτρων περιβαλλοντικής προστασίας στο επάγγελμα Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Με βάση την ενότητα «Εξελίξεις αναφορικά με την κλιματική αλλαγή και την περιβαλλοντική προστασία που επηρεάζουν το επάγγελμα» του Επαγγελματικού Περιγράμματος ή /και άλλες έγκυρες και αξιόπιστες πηγές, αναπτύξτε (έως 200 λέξεις) τις τυχόν αλλαγές που επιφέρει ή που αναμένεται να επιφέρει στην άσκηση του Επαγγέλματος / Ειδικότητας «.....» η κλιματική αλλαγή και τα μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας.
10	Πρόσθετες Πηγές Πληροφόρησης Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Αξιοποιώντας την ενότητα «Συνδικαλιστικές ή επιστημονικές οργανώσεις σχετικές με το επάγγελμα, έντυπα ή άλλα μέσα ή πηγές πληροφόρησης» του Επαγγελματικού Περιγράμματος, παραθέσετε επιλεγμένες ηλεκτρονικές πηγές που σχετίζονται με την ειδικότητα «.....» και μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμο εργαλείο τόσο για τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές στον χώρο εργασίας, όσο και για τους ίδιους τους μαθητευόμενους.

ΜΕΡΟΣ Γ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Για την Ειδικότητα «.....» τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα είναι τα κάτωθι:

Μαθησιακή Ενότητα	A/A	Μαθησιακά αποτελέσματα (αρχικά)	Μαθησιακά αποτελέσματα (ομαδοποιημένα)	Μέθοδος επίτευξης
A	A.1		Τίτλος ομαδοποιημένου ΜΑ (ΟΜΑ1) π.χ. Α1 & Α.3	
	A.2			
	A.3		Τίτλος ομαδοποιημένου ΜΑ (ΟΜΑ2) π.χ. Α2 & Α.4	
	A.4			
	A.v...			
B	B.1			
	B.2			
	B.3			
	B.4			
	B.v...			
Γ	Γ.1			
	Γ.2			
	Γ.3			
	Γ.4			
	Γ.v...			
Δ	Δ.1			
	Δ.2			
	Δ.3			
	Δ.4			
	Δ.v...			

Οδηγίες συμπλήρωσης του Πίνακα (να διαγράφονται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας):

Από το Παράρτημα «Πλαίσιο Εκπαιδευτικών Προδιαγραφών προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης/κατάρτισης» του Επαγγελματικού Περιγράμματος για την Ειδικότητα «.....», αναγράψτε στη στήλη «Ενότητα» τον τίτλο της Κύριας Μαθησιακής Ενότητας.

Στη συνέχεια, στη στήλη «Μαθησιακά αποτελέσματα – αρχικά» αναγράψτε τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά Ενότητα Μαθησιακών Αποτελεσμάτων (προσθέστε όσες γραμμές χρειαστούν).

Ακολουθώντας, στη στήλη «Μαθησιακά αποτελέσματα – ομαδοποιημένα» προβείτε σε ομαδοποίηση των αρχικών μαθησιακών αποτελεσμάτων, έτσι ώστε να προκύψει ένας μικρότερος αριθμός αποτελεσμάτων που να ανταποκρίνεται καλύτερα στο περιβάλλον του Μεταλυκειακού Έτους – Τάξη Μαθητείας (π.χ. του Α1 και του Α3). Για την ομαδοποίηση λαμβάνετε υπόψιν τα εξής:

1. Συγχωνεύονται μαθησιακά αποτελέσματα που αντιστοιχούν στην ίδια Ενότητα (που αντιστοιχεί σε Κύρια Επαγγελματική Λειτουργία του Επαγγελματικού Περιγράμματος).
2. Συγχωνεύονται μαθησιακά αποτελέσματα που αντιστοιχούν στην ίδια κατηγορία ή φάση εργασιών: προετοιμασία/σχεδιασμός, εκτέλεση/εγκατάσταση, έλεγχος/θέση σε λειτουργία, συντήρηση/διάγνωση/επισκευή, παράδοση/τεκμηρίωση.
3. Συστήνεται να μην ομαδοποιείτε/συγχωνεύετε περισσότερα από 3 αρχικά μαθησιακά αποτελέσματα.
4. Ελέγχετε την πληρότητα της ομαδοποίησης, έτσι ώστε κανένα αρχικό μαθησιακό αποτέλεσμα να μην μένει «ακάλυπτο».
5. Βασικές οδηγίες για τη σύνταξη έγκυρων -ομαδοποιημένων- μαθησιακών αποτελεσμάτων: Ως έγκυρα -ομαδοποιημένα- μαθησιακά αποτελέσματα ορίζονται τα ορθώς διατυπωμένα μαθησιακά αποτελέσματα, τα οποία παρέχουν μια σαφή εικόνα της επίδοσης που αναμένεται να έχει ο/η εκπαιδευόμενος/η ως αποτέλεσμα της επιτυχούς ολοκλήρωσης μιας μαθησιακής διαδικασίας. Τα έγκυρα -ομαδοποιημένα- μαθησιακά αποτελέσματα πρέπει να είναι συγκεκριμένα και, κυρίως, μετρήσιμα. Αποτελούνται δε από τέσσερα βασικά συστατικά στοιχεία:

Α) Υποκείμενο «**Ποιος θα επιδείξει τη συμπεριφορά;**»

Β) Συμπεριφορά «**Τι αναμένεται να μπορεί να κάνει ο/η εκπαιδευόμενος/η;**»

Γ) Συνθήκη «**Υπό ποιες συνθήκες οι εκπαιδευόμενοι επιδεικνύουν την ικανότητά τους ως προς τα μαθησιακά αποτελέσματα;**»

Δ) Κριτήρια «**Πόσο καλά πρέπει να εκτελεστεί ένα εργασιακό καθήκον;**»

Ο συνδυασμός αυτών των τεσσάρων στοιχείων μπορεί να οδηγήσει στη σύνταξη «έγκυρων» μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Παράδειγμα: «Ο εκπαιδευόμενος θα μπορεί να απαριθμεί τουλάχιστον τρία χαρακτηριστικά που υφίστανται στις πλέον βιώσιμες κατοικίες και να εφαρμόζει αυτά τα χαρακτηριστικά σε ένα υφιστάμενο οικιστικό έργο».

- ✓ Υποκείμενο: «Ο εκπαιδευόμενος»
- ✓ Συμπεριφορά: «απαριθμεί και εφαρμόζει αυτά τα χαρακτηριστικά»
- ✓ Συνθήκη: «ένα υφιστάμενο οικιστικό έργο»
- ✓ Κριτήριο: «τουλάχιστον τρία χαρακτηριστικά»

Σε κάθε περίπτωση και τα τέσσερα προαναφερθέντα στοιχεία θα πρέπει να προσδιορίζονται αποτελεσματικά, προκειμένου τα ομαδοποιημένα μαθησιακά αποτελέσματα να έχουν τα παρακάτω χαρακτηριστικά, δηλαδή να είναι:

ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ

Να δηλώνουν με ακρίβεια τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που ένας/μία εκπαιδευόμενος/η θα πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξει.

ΜΕΤΡΗΣΙΜΑ

Να είναι εφικτή η αξιολόγηση μέσω εξέτασης, παρατήρησης, ασκήσεων επίλυσης προβλημάτων, υλοποίησης εργασιών (projects) ή μέσω οποιασδήποτε άλλης μεθόδου αξιολόγησης, κατά τη διάρκεια ή μετά την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης, κατάρτισης και μάθησης. Τα μαθησιακά αποτελέσματα πρέπει να είναι ανοικτά στην αξιολόγηση, η οποία αποτιμά με ακρίβεια, εάν αυτά έχουν επιτευχθεί ή όχι.

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΕΝΑ ΣΕ ΔΡΑΣΗ

Να χρησιμοποιούν ενεργητικά ρήματα (απαριθμώ, κατονομάζω, διακρίνω, υπολογίζω, κατηγοριοποιώ, σχεδιάζω κ.α.) που υποδηλώνουν μία αλλαγή στη συμπεριφορά ή την απόκτηση κάποιας συμπεριφοράς (γενικά ρήματα όπως γνωρίζω, κατανοώ, καταλαβαίνω να μην χρησιμοποιούνται καθώς είναι αφηρημένα, δεν αξιολογούνται άμεσα και αφήνουν περιθώρια για υποκειμενική ερμηνεία)

ΡΕΑΛΙΣΤΙΚΑ

Να αντικατοπτρίζουν ρεαλιστικές προσδοκίες ως προς τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες. Τα μαθησιακά αποτελέσματα πρέπει να βρίσκονται εντός του φάσματος των ικανοτήτων του εκπαιδευομένου.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΕΝΑ

Να μπορούν να επιτευχθούν κατά τη διάρκεια και ως την ολοκλήρωση μίας μαθησιακής διαδικασίας.

Συνεπώς ένα καλά δομημένο μαθησιακό αποτέλεσμα είναι S.M.A.R.T. (Specific ήτοι εξειδικευμένο, Measurable ήτοι μετρήσιμο, Attainable ήτοι εφικτό, Relevant, ήτοι συνδέεται με τις εργασίες και τις υποχρεώσεις του/της εκπαιδευόμενου/ης, Time-bound, ήτοι χρονικά προσδιορισμένο.

Τέλος, στη στήλη «Μέθοδος επίτευξης» προσδιορίζετε αν τα αντίστοιχα **ομαδοποιημένα** μαθησιακά αποτελέσματα επιτυγχάνονται:

- α) αποκλειστικά από το Εργαστηριακό Μάθημα,
- β) κυρίως από το Εργαστηριακό Μάθημα,
- γ) εξ ίσου μεταξύ Εργαστηριακού Μαθήματος και Χώρου Εργασίας,
- δ) κυρίως από τον Χώρο Εργασίας
- ε) αποκλειστικά από τον Χώρο Εργασίας

Για τον προσδιορισμό της μεθόδου επίτευξης, μπορείτε να λάβετε υπόψιν την Ενότητα Ε «Ενδεικτικοί τρόποι αξιολόγησης των απαιτούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων» του Επαγγελματικού Περιγράμματος

2. ΓΝΩΣΕΙΣ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Για τους κατόχους πτυχίου επιπέδου 5 στην Ειδικότητα «.....» οι απαιτούμενες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες παρατίθενται στον κάτωθι πίνακα:

ΚΕΛ1:		
ΓΝΩΣΕΙΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
ΚΕΛ2:		
ΓΝΩΣΕΙΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
ΚΕΛ3:		
ΓΝΩΣΕΙΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Οδηγίες συμπλήρωσης του Πίνακα και ορισμοί (να διαγράφονται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Με βάση τις ενότητες «Ανάλυση Επαγγέλματος/Ειδικότητας - Προδιαγραφές» και «Απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες» του Επαγγελματικού Περιγράμματος συμπληρώστε, ανά Κύρια Επαγγελματική Λειτουργία (ΚΕΛ) τις αντίστοιχες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την ειδικότητα «.....» (προσθέστε όσες γραμμές χρειαστούν).

Επίσης, για τη διευκόλυνση της κατανόησης των εννοιών παρατίθενται οι κάτωθι ορισμοί:

Γνώσεις: Το αποτέλεσμα διανοητικής διεργασίας και εσωτερικής αναπαράστασης εννοιών, γεγονότων και πράξεων, που είναι δυνατόν να προέρχονται τόσο από την επαγγελματική ή πρακτική εμπειρία όσο και από το σύστημα της τυπικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης [υπό στοιχεία ΟΙΚ. 110998/19-04-2006 Κοινή Υπουργική Απόφαση «Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων» (Β' 566/2006)]

Οι δεξιότητες περιγράφονται ως γνωστικές ή νοητικές, οι οποίες περιλαμβάνουν τη χρήση λογικής, διαισθητικής και δημιουργικής σκέψης και πρακτικές, οι οποίες περιλαμβάνουν τη χειρωνακτική επιδεξιότητα και τη χρήση μεθόδων, υλικών, εργαλείων και οργάνων. [Ορισμός των δεξιοτήτων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων]

Δεξιότητες: συνδυασμός γνώσης και εμπειρίας που απαιτείται για την επίτευξη συγκεκριμένου φυσικού ή διανοητικού έργου ή την άσκηση εργασίας. [υπό στοιχεία ΟΙΚ. 110998/19-04-2006 Κοινή Υπουργική Απόφαση «Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων» (Β' 566/2006)]

Δεξιότητα (skill): Η ικανότητα (ability) εφαρμογής γνώσεων και χρησιμοποίησης τεχνογνωσίας (know-how) για την εκπλήρωση εργασιών και την επίλυση προβλημάτων». (Ορισμός Cedefop, 2014).

Ικανότητα (Competence): Η επάρκεια (ability) του ατόμου να εφαρμόζει τα μαθησιακά αποτελέσματα σε ένα καθορισμένο πλαίσιο (εκπαίδευση, εργασία, προσωπική ή επαγγελματική ανάπτυξη) ή η αποδεδειγμένη επάρκεια να χρησιμοποιεί γνώσεις, δεξιότητες και προσωπικές, κοινωνικές και/ή μεθοδολογικές ικανότητες (abilities) σε εργασιακές ή εκπαιδευτικές καταστάσεις και στην επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη.

Ικανότητες: δυνατότητα εφαρμογής γνώσεων, δεξιοτήτων και τεχνογνωσίας, ώστε το άτομο να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες συνθήκες και απαιτήσεις της εργασίας του αλλά και να προσαρμόζεται σε μεταβαλλόμενα εργασιακά περιβάλλοντα κατάρτισης [υπό στοιχεία ΟΙΚ. 110998/19-04-2006 Κοινή Υπουργική Απόφαση «Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων» (Β' 566/2006)]

3. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σε αντιστοιχία με τα μαθησιακά αποτελέσματα και τις απαιτούμενες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που αντιστοιχούν στο επίπεδο 5 της Ειδικότητας «.....», η δομή και η διάρκεια του Προγράμματος Σπουδών της ειδικότητας στο Μεταλυκειακό Έτος – Τάξη Μαθητείας παρουσιάζεται συνοπτικά στον επόμενο Πίνακα:

Εργαστηριακό Μάθημα Ειδικότητας	Πρόγραμμα Μάθησης σε Εργασιακό Χώρο
Συνολική διάρκεια (ώρες): 203 Διάρκεια ανά ημέρα (ώρες): 7 Ημέρες ανά εβδομάδα: 1 Μαθησιακές ενότητες οριζοντίων δεξιοτήτων (ώρες): 35 Ευέλικτη ζώνη (ώρες): 42 Μαθησιακές ενότητες ειδικότητας (ώρες): 126	<i>Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Καθορίστε τον συνολικό αριθμό ημερών του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο που απαιτείται για να ολοκληρωθεί το Μεταλυκειακό έτος – Τάξη Μαθητείας στην συγκεκριμένη ειδικότητα, με ελάχιστο αριθμό ημερών το 156. Ελέγξτε ότι το σύνολο του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο είναι δυνατόν να υλοποιηθεί στο διάστημα από 1η Οκτωβρίου έως 31η Αυγούστου του επόμενου έτους. Λάβετε υπόψη ότι ο αριθμός ωρών του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο είναι οκτώ (8) ημερησίως</i> Συνολική διάρκεια (ημέρες): ... Διάρκεια ανά ημέρα: (ώρες): 8 Ημέρες ανά εβδομάδα: 4
Στη συνολική διάρκεια των εργαστηριακών μαθημάτων ειδικότητας, περιλαμβάνονται, για τον παρόντα Οδηγό Κατάρτισης της Ειδικότητας «.....», επιπλέον 50 ώρες, κατανεμημένες σε πέντε μαθησιακές ενότητες οριζοντίων δεξιοτήτων. <i>Οδηγίες προς συγγραφική ομάδα (να διαγράφονται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Επιλέξτε μία από τις δύο εκδοχές της πρότασης που ακολουθεί και διαγράψτε την άλλη. Επιλέγεται η δεύτερη (προτεινόμενες πηγές) μόνο εφόσον δεν έχει αναπτυχθεί υλικό ασύγχρονης ηλεκτρονικής μάθησης κατά την παράδοση του παρόντα Οδηγού Κατάρτισης. Σε αντίθετη περίπτωση, επιλέγεται η πρώτη εκδοχή.</i> Εκδοχή 1: Οι επιπλέον 50 ώρες οριζόντιων δεξιοτήτων παρέχονται μέσω ασύγχρονης ηλεκτρονικής μάθησης Εκδοχή 2: Οι επιπλέον 50 ώρες οριζόντιων δεξιοτήτων παρέχονται μέσω προτεινόμενων πηγών από την συγγραφική ομάδα. Κατανομή ωρών οριζόντιων δεξιοτήτων (ώρες): 50 • Ψηφιακές δεξιότητες στο σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον (ώρες): 15	Η περίοδος μάθησης στον εργασιακό χώρο δύναται να πραγματοποιείται από 1η Οκτωβρίου έως την 31η Αυγούστου εκάστου έτους και έχει διάρκεια κατ' ελάχιστον 156 ημέρες παρουσίας στον χώρο εργασίας συμπεριλαμβανομένων 12 ημερών κανονικής άδειας. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης του Μεταλυκειακού έτους - Τάξη Μαθητείας, καθώς και η κατανομή μεταξύ εργαστηριακού μαθήματος και προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο δύναται να τροποποιηθεί με Απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (ν.4763/2020, άρθρο 40, παρ. 1)»

• Διαπροσωπικές και Κοινωνικές δεξιότητες (ώρες): 10 • Δεξιότητες περιβαλλοντικής προστασίας, κυκλικής οικονομίας και βιωσιμότητας (ώρες): 10 • Επαγγελματική ανάπτυξη, συμπερίληψη, εργασία και επιχειρηματικότητα (ώρες): 8 • Υγεία και ασφάλεια στον εργασιακό χώρο (ώρες): 7	
Το πρόγραμμα, στον παρόντα Οδηγό Κατάρτισης της Ειδικότητας «.....», θεωρείται ολοκληρωμένο εφόσον συμπληρωθούν οι ως άνω προβλεπόμενες ώρες εργαστηριακών μαθημάτων ειδικότητας και ημερών μάθησης σε εργασιακό χώρο.	

4. ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Η ένταξη διακριτών οριζοντίων μαθησιακών ενοτήτων, προκειμένου για την ανάπτυξη επιλεγμένων γενικών (μη ειδικών επαγγελματικών), μεταφέρσιμων δεξιοτήτων, αποτελεί μια πρωτοβουλία για την πραγματοποίηση ενός αναγκαίου μετασχηματισμού στο μαθησιακό περιεχόμενο του Μεταλυκειακού έτους – Τάξη Μαθητείας, ο οποίος αποδίδει έμφαση σε δέσμες δεξιοτήτων που δεν συνδέονται άμεσα με ένα συγκεκριμένο επαγγελματικό έργο και ταυτόχρονα λογίζονται απαραίτητες για κάθε θέση εργασίας.

Οι εν λόγω μαθησιακές ενότητες οριζοντίων δεξιοτήτων συνδέονται με μαθησιακά αποτελέσματα και διαρθρώνονται – αναλύονται στη βάση μιας δυναμικής μήτρας, η οποία διασφαλίζει τη χαρτογράφηση του καθαυτού εκπαιδευτικού περιεχομένου σε οποιοδήποτε εκπαιδευτικό περιβάλλον υλοποίησης.

5. ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ο ρόλος των εργαστηριακών μαθημάτων ειδικότητας είναι να δώσουν ασφαλή, επαναλήψιμη, ελεγχόμενη και παιδαγωγικά κλιμακωτή κατάκτηση προϋποθέσεων, που ο μαθητευόμενος χρειάζεται πριν αναλάβει την εκτέλεση καθηκόντων σε πραγματικό χώρο εργασίας. Τα εργαστηριακά μαθήματα ειδικότητας λειτουργούν ως χώροι ασφαλούς προετοιμασίας, προσομοίωσης, ανατροφοδότησης σχετικά με την εργασιακή εμπειρία, τεχνικής ερμηνείας και αναστοχασμού, κυρίως για όσα μαθησιακά αποτελέσματα οι χώροι εργασίας δεν εγγυώνται ότι θα επιτύχουν με επάρκεια, ασφάλεια και επαναληψιμότητα για όλες τις θέσεις μαθητείας. Συνεπώς, τα εργαστηριακά μαθήματα ειδικότητας συνδέονται κυρίως με ομαδοποιημένα μαθησιακά αποτελέσματα που απαιτούν ασφαλή εξάσκηση, επαναληπτική άσκηση, ειδικό εξοπλισμό και ερμηνεία σχεδίων και προδιαγραφών, που δεν μπορούν να διασφαλιστούν ισότιμα σε όλες τις θέσεις μαθητείας.

Οι ώρες των εργαστηριακών μαθημάτων ειδικότητας οργανώνονται ανά Ενότητα Μαθησιακών Αποτελεσμάτων (κατ' αντιστοιχία των Κύριων Επαγγελματικών Λειτουργιών) και διαρθρώνονται με βάση τα αντίστοιχα ομαδοποιημένα μαθησιακά αποτελέσματα. Συνεπώς, για κάθε Εργαστηριακό Μάθημα Ειδικότητας καθορίζεται:

- Η Ενότητα Μαθησιακών Αποτελεσμάτων (κατ' αντιστοιχία των Κύριων Επαγγελματικών Λειτουργιών) με την οποία συνδέεται
- Τα ομαδοποιημένα μαθησιακά αποτελέσματα που εξυπηρετεί (εξυπηρετεί μόνο αυτά για τα οποία η μέθοδος επίτευξης προβλέπει Εργαστηριακά Μαθήματα)
- Ο ρόλος του, ιδίως ως προς την προετοιμασία των μαθητευομένων για τον χώρο εργασίας, αλλά και ως προς την ανατροφοδότηση των εμπειριών του χώρου εργασίας
- Η διάρκειά του στην οποία περιλαμβάνονται κανόνες ασφαλείας, επίδειξη, ελεγχόμενη άσκηση, αντιμετώπιση παραλλαγών, σύντομη πρακτική δοκιμασία.

6. ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΕ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ

Τα προγράμματα μάθησης στον εργασιακό χώρο δεν είναι και δεν οργανώνονται με την τυπική έννοια των «μαθημάτων». Συνιστούν **συνεκτικές δέσμες πραγματικών εργασιών (workplace competence units)**, που οργανώνονται με βάση «πραγματικές οικογένειες» εργασιών, «πραγματικές» με την έννοια ότι πράγματι υλοποιούνται στις επιχειρήσεις και «οικογένειες» με την έννοια ότι υπάγονται στην ίδια εργασιακή ροή. Οι εργασίες από τις οποίες συγκροτούνται οι συνεκτικές δέσμες πραγματικών εργασιών προκύπτουν από τις Κύριες και τις Επιμέρους Επαγγελματικές Λειτουργίες του Επαγγελματικού Περιγράμματος και συνδέονται κυρίως με ομαδοποιημένα μαθησιακά αποτελέσματα για τα οποία η επίτευξη απαιτεί αυθεντικό ρυθμό εργασίας, συνεργασία με άλλους, προσαρμογή σε πραγματικές παραλλαγές, αλληλεπίδραση με πελάτες / χρήστες, τήρηση ροής εργασιών και χρονοδιαγράμματος, καθώς και παραγωγή / επίδειξη τεκμηρίων επίτευξης / λειτουργίας.

Οι συνεκτικές δέσμες πραγματικών εργασιών:

- Αναφέρονται κατά κύριο λόγο σε μία Κύρια Επαγγελματική Λειτουργία και, όπου αυτό απαιτείται για τη ρεαλιστική ολοκλήρωση της ροής εργασιών, μπορούν να ενσωματώνουν συμπληρωματικά Επιμέρους Επαγγελματικές Λειτουργίες από άλλη ή άλλες Κύριες Επαγγελματικές Λειτουργίες.
- Εξυπηρετούν δύο έως τέσσερα ομαδοποιημένα μαθησιακά αποτελέσματα, κυρίως αυτά για τα οποία η μέθοδος επίτευξης προβλέπει, σύμφωνα με την τελευταία στήλη του Πίνακα των Μαθησιακών αποτελεσμάτων, Χώρο Εργασίας.
- Αναπτύσσονται σταδιακά, ώστε να επιτρέπεται η προοδευτική μετάβαση των μαθητευόμενων από την καθοδηγούμενη συμμετοχή στη βαθμιαία ανάληψη ευθύνης.
- Ολοκληρώνονται με τον έλεγχο του βαθμού επίτευξης των σταδίων προόδου και των σχετικών μαθησιακών αποτελεσμάτων.
- Αναλόγως της σύνθεσής τους και του αριθμού των ομαδοποιημένων μαθησιακών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνουν, ο αριθμός των συνεκτικών δεσμών πραγματικών εργασιών μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ έξι έως οκτώ ανά Ειδικότητα.

Στάδια προόδου

Ένταξη και ασφαλής προσαρμογή	Κατανοεί το περιβάλλον, τους κανόνες, τη ροή εργασιών και τα βασικά σημεία κινδύνου
Καθοδηγούμενη εκτέλεση	Εκτελεί επιμέρους εργασίες ή τμήματα της ροής εργασίας με μικρό κόστος σφάλματος και υπό συνεχή καθοδήγηση
Εκτέλεση υπό επίβλεψη	Ολοκληρώνει βασικά καθήκοντα ή τυπικές εργασίες με συστηματική επίβλεψη
Εκτέλεση σε συνήθη σενάρια	Εκτελεί τη συνήθη ροή εργασίας με περιορισμένες υποδείξεις, τηρώντας τις βασικές προδιαγραφές ασφαλείας και ποιότητας
Σταθερή απόδοση σε ελαφρώς μεταβαλλόμενα σενάρια	Εκτελεί κατ' επανάληψη, με ασφαλή, ορθή και ποιοτική απόδοση σε συνήθη και ελαφρώς μεταβαλλόμενα σενάρια.

Κριτήρια απόδοσης

1. Υγεία, Ασφάλεια και περιβαλλοντική υπευθυνότητα
Ο μαθητευόμενος:
- εργάζεται τηρώντας σταθερά τους κανόνες υγείας και ασφάλειας,
- αναγνωρίζει βασικούς κινδύνους,

- χρησιμοποιεί σωστά τα απαιτούμενα μέσα και διαδικασίες προστασίας, - χειρίζεται υλικά, απόβλητα και πόρους με τρόπο που περιορίζει την περιβαλλοντική επιβάρυνση.
Οριζόντιες δεξιότητες που ενσωματώνονται:
2. Τεχνική ορθότητα και ποιότητα αποτελέσματος
Ο μαθητευόμενος εκτελεί την εργασία σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές, τις οδηγίες, τα πρότυπα και τις αποδεκτές ανοχές της ειδικότητας, παράγοντας αποτέλεσμα λειτουργικό, πλήρες και ποιοτικά αποδεκτό για το στάδιο της μαθητείας.
Οριζόντιες δεξιότητες που ενσωματώνονται:
3. Οργάνωση εργασίας, χρήση πόρων και αντιμετώπιση προβλημάτων
Ο μαθητευόμενος: - οργανώνει τα βήματα της εργασίας, - επιλέγει και χρησιμοποιεί κατάλληλα εργαλεία, υλικά, χρόνο και πληροφορίες, - κάνει συνετή χρήση πόρων, με περιορισμό απωλειών, καθυστερήσεων και άσκοπης κατανάλωσης, - αντιμετωπίζει συνήθη προβλήματα με κατάλληλη ενέργεια ή έγκαιρη αντίδραση.
Οριζόντιες δεξιότητες που ενσωματώνονται:
4. Τεκμηρίωση και αναστοχασμός
Ο μαθητευόμενος μπορεί να καταγράφει με ακρίβεια και στον κατάλληλο χρόνο τι έκανε, με ποια μέσα, ποια ζητήματα προέκυψαν και ποια βασικά συμπεράσματα αντλεί για την επόμενη εκτέλεση.
Οριζόντιες δεξιότητες που ενσωματώνονται:
5. Συνεργασία και Επαγγελματισμός
Ο μαθητευόμενος συνεργάζεται λειτουργικά με τον εκπαιδευτή, τον επόπτη, τους συναδέλφους, τους πελάτες ή χρήστες των υπηρεσιών / εργασιών του, επικοινωνώντας ουσιαστικά για την εργασία του και τηρώντας υποχρεώσεις, κανόνες, ρόλους, εμπιστευτικότητα, συνέπεια και σεβασμό στον χώρο εργασίας.
Οριζόντιες δεξιότητες που ενσωματώνονται:

Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Στα κριτήρια απόδοσης κάθε συνεκτικής ενότητας εργασιών ενσωματώνονται, ως παρατηρήσιμες όψεις της επαγγελματικής εκτέλεσης, οι σχετικές οριζόντιες δεξιότητες που έχουν υποστηριχθεί από τα εργαστηριακά μαθήματα.

Πρότυπο ελέγχου επίτευξης των σταδίων προόδου (ανά ενότητα εργασιών και με βάση τα ως άνω 5 κριτήρια)

1	Μη επαρκές: Δεν ανταποκρίνεται στα ελάχιστα απαιτούμενα των κριτηρίων απόδοσης, ιδίως ως προς την ασφάλεια, την τεχνική ορθότητα και τη συνεργασία.
2	Εκτέλεση με στενή καθοδήγηση: Εκτελεί επιμέρους εργασίες με μικρό κόστος σφάλματος και μόνο υπό συνεχή και στενή καθοδήγηση
3	Εκτέλεση υπό επίβλεψη: Εκτελεί ικανοποιητικά τις συνήθεις εργασίες, αλλά υπό επίβλεψη και μετά από σημαντικές υποδείξεις
4	Ικανοποιητική εκτέλεση: Εκτελεί σωστά σε συνήθη σενάρια εργασιών και με μικρές μόνο υποδείξεις
5	Σταθερή απόδοση: Επαναλαμβάνει ασφαλή και ποιοτική απόδοση σε ελαφρώς διαφορετικές παραλλαγές του έργου

7. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΟΥ ΕΤΟΥΣ – ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΟΥ ΕΤΟΥΣ - ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ ν..4763/2020 (Α' 254)				
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: «.....»				
A/A	Τίτλος Μαθησιακής Ενότητας	Ώρες Εργαστηριακού Μαθήματος ανά μαθησιακή ενότητα (διά ζώσης)	Ώρες Ασύγχρονης ηλεκτρονικής μάθησης /Χρήσης Προτεινόμενων Πηγών (διαγράφεται ένα από τα δύο σύμφωνα με το Γ3)	Σύνολο ωρών Εργαστηριακού Μαθήματος ανά μαθησιακή ενότητα
1	Ψηφιακές δεξιότητες στο σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον	7	15	22
2	Διαπροσωπικές και Κοινωνικές δεξιότητες	7	10	17
3	Δεξιότητες περιβαλλοντικής προστασίας, κυκλικής οικονομίας και βιωσιμότητας	7	10	17
4	Επαγγελματική ανάπτυξη, συμπερίληψη, εργασία και επιχειρηματικότητα	7	8	15
5	Υγεία και Ασφάλεια στον εργασιακό χώρο	7	7	14
6	Ευέλικτη Ζώνη – Ενότητα ειδικού παιδαγωγικού σχεδιασμού	42		42
7				
...				
...				
...				
...				
...				
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		203 ώρες	50 ώρες	253 ώρες

[Οδηγίες συμπλήρωσης πίνακα προς συγγραφικές ομάδες (να διαγράφονται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Παρεμβαίνετε από το σημείο 7 και έπειτα συμπληρώνοντας τις μαθησιακές ενότητες της ειδικότητας (προσθέτοντας γραμμές στον πίνακα και τηρώντας την αρίθμηση), ορίζοντας τις συνολικές ώρες εργαστηριακού μαθήματος που χρειάζονται για κάθε μια και λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να αθροίζουν ένα σύνολο 126 ωρών και ότι διδάσκονται από τους/τις εκπαιδευτικούς σε 7ωρα εργαστηριακά μαθήματα.]

ΑΝΑ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΟΥ ΕΤΟΥΣ - ΤΑΞΗΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ N.4763/2020 (Α'254)	
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: «.....»	
Α/Α Μαθησιακής Ενότητας	1
Τίτλος Μαθησιακής Ενότητας	Ψηφιακές δεξιότητες στο σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον
Συνολική διάρκεια	22 ώρες (7 ώρες με φυσική συμμετοχή και 15 ώρες <u>ασύγχρονης ηλεκτρονικής μάθησης / χρήσης προτεινόμενων πηγών</u>) διαγράφεται ένα από τα δύο σύμφωνα με το Γ3
Ενδεικτικό περιεχόμενο 7 ωρών διά ζώσης εργαστηριακού μαθήματος	Στο πλαίσιο αυτού του τμήματος της μαθησιακής ενότητας, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να κατανείμει τις επτά ώρες στους εξής ενδεικτικούς άξονες: - Οδηγίες και πληροφόρηση προς τους εκπαιδευόμενους/ες για το περιεχόμενο και τη διαχείριση του υλικού, του χρόνου και του τρόπου μελέτης της μαθησιακής ενότητας, - Ανάδειξη της σημασίας των ψηφιακών δεξιοτήτων και οργανική σύνδεσή τους με την καθημερινή επαγγελματική πρακτική και εξέλιξη, - Υποστήριξη των εκπαιδευόμενων με βάση τις ανάγκες τους,
Ενδεικτικό περιεχόμενο 15 ωρών (ασύγχρονη ηλεκτρονική μάθηση ή χρήση προτεινόμενων πηγών) διαγράφεται ένα από τα δύο σύμφωνα με το Γ3	• Ψηφιακή επικοινωνία, συνεργασία & επαγγελματική ταυτότητα • Κυβερνοασφάλεια & προστασία δεδομένων στην πράξη • Ψηφιακή οργάνωση, παραγωγικότητα & διαχείριση χρόνου • Ψηφιακή ανάλυση, επίλυση προβλημάτων & λήψη αποφάσεων • Τεχνητή νοημοσύνη & νοοτροπία ψηφιακής εξέλιξης
Ομαδοποιημένα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Ο/η μαθητευόμενος/η θα είναι σε θέση - να διαχειρίζεται το υλικό της μαθησιακής ενότητας σε ηλεκτρονικό περιβάλλον, - να μελετά σε δικό του/της χρόνο και ρυθμό το ψηφιακό υλικό της μαθησιακής ενότητας, - να πραγματοποιεί επικοινωνίες σε ψηφιακά περιβάλλοντα, - να αναγνωρίζει ψηφιακούς κινδύνους, - να αναγνωρίζει, να επιλέγει και να χρησιμοποιεί βασικά τεχνολογικά εργαλεία, - να εφαρμόζει βασικές πρακτικές κυβερνοασφάλειας για την προστασία δεδομένων στο χώρο εργασίας, - να υιοθετεί κριτική στάση στην ανάγνωση ψηφιακών δεδομένων, - να εκφράζει απόψεις επί των νέων τεχνολογιών - να αναγνωρίζει τις βασικές εφαρμογές της Τεχνητής Νοημοσύνης (AI) στον επαγγελματικό του κλάδο
Α/Α Μαθησιακής Ενότητας	2
Τίτλος Μαθησιακής Ενότητας	Διαπροσωπικές και Κοινωνικές δεξιότητες
Συνολική διάρκεια	17 ώρες (7 ώρες με φυσική συμμετοχή και 10 ώρες <u>ασύγχρονης ηλεκτρονικής μάθησης / χρήσης προτεινόμενων πηγών</u>) διαγράφεται ένα από τα δύο σύμφωνα με το Γ3
Ενδεικτικό περιεχόμενο 7 ωρών διά ζώσης εργαστηριακού μαθήματος	Στο πλαίσιο αυτού του τμήματος της μαθησιακής ενότητας, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να κατανείμει τις επτά ώρες στους εξής ενδεικτικούς άξονες:

	- Οδηγίες και πληροφόρηση προς τους εκπαιδευόμενους/ες για το περιεχόμενο και τη διαχείριση του υλικού, του χρόνου και του τρόπου μελέτης της μαθησιακής ενότητας, - Ευαισθητοποίηση των εκπαιδευόμενων γύρω από τη σημασία των οριζόντιων δεξιοτήτων και σύνδεσή τους με την επαγγελματική τους εξέλιξη, - Υποστήριξη εκπαιδευόμενων με βάση τις ανάγκες τους
Ενδεικτικό περιεχόμενο 10 ωρών (ασύγχρονη ηλεκτρονική μάθηση ή χρήση προτεινόμενων πηγών) <i>διαγράφεται ένα από τα δύο σύμφωνα με το Γ3)</i>	• Αποτελεσματική επικοινωνία & επαγγελματική συμπεριφορά • Ομαδική συνεργασία & διαχείριση συγκρούσεων • Οργάνωση χρόνου & διαχείριση εργασιακού άγχους • Επίλυση προβλημάτων & λήψη αποφάσεων • Προσαρμοστικότητα και νοοτροπία συνεχούς ανάπτυξης
Ομαδοποιημένα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Ο/η μαθητευόμενος /η θα είναι σε θέση - να διαχειρίζεται το ασύγχρονο υλικό της μαθησιακής ενότητας σε ηλεκτρονικό περιβάλλον, - να μελετά σε δικό του/της χρόνο και ρυθμό το ασύγχρονο υλικό της μαθησιακής ενότητας, - να επικοινωνεί με σαφήνεια και επαγγελματισμό στο εργασιακό περιβάλλον - να αναμεταδίδει τις απόψεις του/της δεχόμενος/η ανατροφοδότηση χωρίς αμυντική στάση, - να επιδεικνύει διάθεση εναρμόνισης με την οργανωσιακή κουλτούρα της επιχείρησης να επιτυγχάνει μείωση της εργασιακής κόπωσης, - να τηρεί προθεσμίες, - να αναγνωρίζει συμπεριφορές που συνιστούν απειλή για την προσωπικότητα (πχ ηθική παρενόχληση – mobbing, σεξουαλική παρενόχληση) - να αναπτύσσει δράσεις αναφοράς και προστασίας των δικαιωμάτων του/της βάσει του ισχύοντος πλαισίου - να συνεργάζεται αποτελεσματικά σε ομάδες - να αναγνωρίζει τις αιτίες των εργασιακών συγκρούσεων και να προτείνει τρόπους επίλυσής τους - να εφαρμόζει πρακτικές διαχείρισης του εργασιακού άγχους για τη μείωση της κόπωσης, - να ιεραρχεί τις εργασίες του/της, να τηρεί προθεσμίες, - να επιλέγει τεκμηριωμένες λύσεις για τη λήψη αποφάσεων - να εξελίσσεται παράλληλα με τις ανάγκες της επιχείρησης και της αγοράς.
Α/Α Μαθησιακής Ενότητας	3
Τίτλος Μαθησιακής Ενότητας	Δεξιότητες περιβαλλοντικής προστασίας, κυκλικής οικονομίας και βιωσιμότητας
Συνολική διάρκεια	17 ώρες (7 ώρες με φυσική συμμετοχή και 10 ώρες <u>ασύγχρονης ηλεκτρονικής μάθησης/ χρήσης προτεινόμενων πηγών</u>) <i>διαγράφεται ένα από τα δύο σύμφωνα με το Γ3)</i>
Ενδεικτικό περιεχόμενο 7 ωρών διά ζώσης εργαστηριακού μαθήματος	Στο πλαίσιο αυτού του τμήματος της μαθησιακής ενότητας, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να καταναείμει τις επτά ώρες στους εξής ενδεικτικούς άξονες:

	- Οδηγίες και πληροφόρηση προς τους εκπαιδευόμενους/ες για το περιεχόμενο και τη διαχείριση του υλικού, του χρόνου και του τρόπου μελέτης της μαθησιακής ενότητας, - Διαμόρφωση οικολογικής επαγγελματικής συνείδησης, προκειμένου για την εσωτερίκευση των αξιών της βιωσιμότητας στο πλαίσιο μιας οποιασδήποτε εργασιακής δραστηριότητας, η οποία αναμένεται να εκδηλώνεται μέσω μιας συστηματικής και κριτικής στάσης του/της μαθητευόμενου/ης απέναντι στη χρήση των πόρων, στη διαχείριση της σπατάλης και στην επιλογή πρακτικών που ελαχιστοποιούν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα, συνυπολογίζοντας κάθε φορά την αποδοτικότητα της παραγωγικής διαδικασίας με την περιβαλλοντική δεοντολογία. - Υποστήριξη εκπαιδευόμενων με βάση τις ανάγκες τους
Ενδεικτικό περιεχόμενο 10 ωρών (ασύγχρονη ηλεκτρονική μάθηση ή χρήση προτεινόμενων πηγών) <i>διαγράφεται</i> <i>ένα από τα δύο σύμφωνα με το Γ3)</i>	• Εισαγωγικές Αρχές & Οικολογικές Αξίες • Διαχείριση Πόρων & Κυκλικότητα • Πράσινη Μετάβαση & Επαγγελματική Αποδοτικότητα • Οικολογική Επαγγελματική Συνείδηση & Δράση
Ομαδοποιημένα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Ο/η μαθητευόμενος /η θα είναι σε θέση - να διαχειρίζεται το ασύγχρονο υλικό της μαθησιακής ενότητας σε ηλεκτρονικό περιβάλλον, - να μελετά σε δικό του/της χρόνο και ρυθμό το ασύγχρονο υλικό της μαθησιακής ενότητας, - να αναγνωρίζει ότι υπάρχει σύνδεση κάθε εργασίας με τον πλανήτη, - να διαχειρίζεται υλικά χωρίς σπατάλη, - να βελτιώνει τον τρόπο εργασίας του/της με στόχο την οικονομία, - επιλέγει να είναι ο/η ίδιος/α φορέας οικολογικής περιβαλλοντικής αλλαγής στο χώρο εργασίας
A/A Μαθησιακής Ενότητας	4
Τίτλος Μαθησιακής Ενότητας	Επαγγελματική ανάπτυξη, συμπερίληψη, εργασία και επιχειρηματικότητα
Συνολική διάρκεια	15 ώρες (7 ώρες με φυσική συμμετοχή και 8 ώρες <u>ασύγχρονης ηλεκτρονικής μάθησης / χρήσης προτεινόμενων πηγών</u>) <i>διαγράφεται ένα από τα δύο σύμφωνα με το Γ3)</i>
Ενδεικτικό περιεχόμενο 7 ωρών διά ζώσης εργαστηριακού μαθήματος	Στο πλαίσιο αυτού του τμήματος της μαθησιακής ενότητας, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί καταναείμει τις επτά ώρες στους εξής ενδεικτικούς άξονες: - Οδηγίες και πληροφόρηση προς τους εκπαιδευόμενους/ες για το περιεχόμενο και τη διαχείριση του υλικού, του χρόνου και του τρόπου μελέτης της μαθησιακής ενότητας, - Ομαλή και επιτυχημένη μετάβαση από το πρόγραμμα μαθητείας στην αγορά εργασίας. Ο/Η μαθητευόμενος/η αποκτά ικανότητες αυτο-ανάλυσης για την εξέλιξη της καριέρας του/της, κατανόησης των εργασιακών σχέσεων και αντίληψης των βασικών αρχών του επιχειρείν, ώστε να διεκδικήσει με αυτοπεποίθηση επαγγελματικές του/της επιλογές - Η καλλιέργεια ενός εργασιακού περιβάλλοντος που σέβεται τη διαφορετικότητα, προωθεί την ισότητα των ευκαιριών και

	εξαλείφει τις διακρίσεις, εξασφαλίζοντας ότι κάθε εργαζόμενος/η νιώθει ασφαλής και πολύτιμος/η - Υποστήριξη εκπαιδευόμενων με βάση τις ανάγκες τους
Ενδεικτικό περιεχόμενο 8 ωρών <i>(ασύγχρονη ηλεκτρονική μάθηση ή χρήση προτεινόμενων πηγών) διαγράφεται ένα από τα δύο σύμφωνα με το Γ3)</i>	• Διαχείριση επαγγελματικής ανάπτυξης • Συμπερίληψη και διαφορετικότητα στον χώρο εργασίας • Μισθωτή εργασία και απασχόληση • Επιχειρηματικότητα και αυτοαπασχόληση
Ομαδοποιημένα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Ο/η μαθητευόμενος /η θα είναι σε θέση - να διαχειρίζεται το ασύγχρονο υλικό της μαθησιακής ενότητας σε ηλεκτρονικό περιβάλλον, - να μελετά σε δικό του/της χρόνο και ρυθμό το ασύγχρονο υλικό της μαθησιακής ενότητας, - να χαρτογραφεί τις ικανότητές του - να αναγνωρίζει τους στόχους του - να εντοπίζει διαδρομές διά βίου μάθησης - να εφαρμόζει βασικούς κανόνες συμπεριληπτικής συμπεριφοράς και γλώσσας - να ανακαλεί δικαιώματά και διαδικασίες αναφοράς σε περίπτωση διάκρισης ή παρενόχλησης - να ερμηνεύει τις εργασιακές σχέσεις - να αποκωδικοποιεί τις βασικές αρχές του επιχειρείν
A/A Μαθησιακής Ενότητας	5
Τίτλος Μαθησιακής Ενότητας	Υγεία και Ασφάλεια στον εργασιακό χώρο
Συνολική διάρκεια	14 ώρες (7 ώρες με φυσική συμμετοχή και 7 ώρες <u>ασύγχρονης ηλεκτρονικής μάθησης / χρήσης προτεινόμενων πηγών</u>) διαγράφεται ένα από τα δύο σύμφωνα με το Γ3)
Ενδεικτικό περιεχόμενο 7 ωρών διά ζώσης εργαστηριακού μαθήματος	Στο πλαίσιο αυτού του τμήματος της μαθησιακής ενότητας, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να κατανείμει τις επτά ώρες στους εξής ενδεικτικούς άξονες: - Οδηγίες και πληροφόρηση προς τους εκπαιδευόμενους/ες για το περιεχόμενο και τη διαχείριση του υλικού, του χρόνου και του τρόπου μελέτης της μαθησιακής ενότητας, - Ανάδειξη της σημασίας της άμεσης αναγνώριση κινδύνων και της καλλιέργειας κουλτούρας ασφάλειας στο πλαίσιο μιας οποιασδήποτε εργασιακής δραστηριότητας - Υποστήριξη εκπαιδευόμενων με βάση τις ανάγκες τους
Ενδεικτικό περιεχόμενο 7 ωρών <i>(ασύγχρονη ηλεκτρονική μάθηση ή χρήση προτεινόμενων πηγών) διαγράφεται ένα από τα δύο σύμφωνα με το Γ3)</i>	• Εισαγωγή στην ΥΑΕ & Νομικό Πλαίσιο • Αναγνώριση και Διαχείριση Κινδύνων • Μέσα Προστασίας & Σήμανση Ασφάλειας • Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών & Πρώτες Βοήθειες
Ομαδοποιημένα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Ο/η μαθητευόμενος /η θα είναι σε θέση - να διαχειρίζεται το ασύγχρονο υλικό της μαθησιακής ενότητας σε ηλεκτρονικό περιβάλλον, - να μελετά σε δικό του/της χρόνο και ρυθμό το ασύγχρονο υλικό της μαθησιακής ενότητας, - να αναγνωρίζει βασικές έννοιες (κίνδυνος, διακινδύνευση, ατύχημα, επαγγελματική ασθένεια), - να αναφέρει δικαιώματα και υποχρεώσεις εργοδοτών και εργαζομένων / μαθητευόμενων,

	- να ονομάζει φυσικούς κινδύνους (πτώσεις, γλιστρήματα, θόρυβος, φωτισμός, θερμική καταπόνηση), χημικούς κινδύνους (επικίνδυνες ουσίες, σήμανση, φύλλα δεδομένων ασφαλείας-SDS), εργονομικούς και ψυχοκοινωνικούς κινδύνους (χειρωνακτική διακίνηση φορτίων, στάση σώματος, εργασιακό στρες) - να επιλέγει και να χρησιμοποιεί όπου απαιτείται Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ), - να περιγράφει σήματα ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας (χρώματα, σχήματα και σημασία), - να αναπαριστά τη χρήση πυροσβεστήρα, - να αξιοποιεί σχέδια εκκένωσης, - να ονομάζει βασικές αρχές Πρώτων Βοηθειών στον χώρο εργασίας, - να συντάσσει αναφορά συμβάντων
--	---

ΕΥΕΛΙΚΤΗ ΖΩΝΗ	
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΟΥ ΕΤΟΥΣ - ΤΑΞΗΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ N.4763/2020 (Α' 254)	
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: «.....»	
Α/Α Μαθησιακής Ενότητας	6
Τίτλος Μαθησιακής Ενότητας	Ευέλικτη Ζώνη – Ενότητα ειδικού παιδαγωγικού σχεδιασμού
Διάρκεια	42 ώρες
Η Ευέλικτη Ζώνη αποτελεί μία παιδαγωγικά και οργανωτικά ευέλικτη ενότητα του εργαστηριακού μαθήματος ειδικότητας, σχεδιασμένη να προσαρμόζεται στις ανάγκες των μαθητευομένων, της τάξης και της τοπικής κοινωνίας. Στο πλαίσιο αυτής της ενότητας, ο εκπαιδευτικός είναι ελεύθερος να κατανείμει τις ώρες της Ελεύθερης Ζώνης στους εξής ενδεικτικούς άξονες: • Να αφιερώνει χρόνο για εξατομικευμένη στήριξη σε μαθητευόμενους που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εκτέλεση καθηκόντων στον χώρο εργασίας (π.χ. ανασφάλεια, αδυναμία εφαρμογής οδηγιών, προβλήματα συνεργασίας ή διαχείρισης χρόνου). • Να ενσωματώνει δράσεις ή θεματικές που σχετίζονται με τις τοπικές συνθήκες, τις ανάγκες ή τις εξελίξεις του κλάδου (π.χ. παρουσίαση από τοπικό επαγγελματία, project σε συνεργασία με τοπικό φορέα, τοπική καινοτομία). • Να συμπεριλάβει εστιασμένες δραστηριότητες υποστήριξης (π.χ. ανατροφοδότηση μετά από περίοδο μαθητείας, σύνταξη προσωπικού πλάνου βελτίωσης, εργαστήρια προσωπικής ενδυνάμωσης ή έκφρασης). Η Ευέλικτη Ζώνη δεν έχει αυστηρά προκαθορισμένο περιεχόμενο, αλλά υποστηρίζει τον/την εκπαιδευτικό στη διαφοροποίηση της διδασκαλίας και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της μαθητείας, με βάση τις ανάγκες των μαθητευομένων. Ο/η εκπαιδευτικός δεν υποχρεούται να καλύψει όλους τους άξονες. Επιλέγει και συνδυάζει ανάλογα με τις ανάγκες που διαπιστώνει κατά τη διάρκεια της μαθητείας.	

ΑΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΟΥ ΕΤΟΥΣ - ΤΑΞΗΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ N.4763/2020 (Α' 254)	
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: «.....»	
Α/Α Μαθησιακής Ενότητας	7
Τίτλος Μαθησιακής Ενότητας	Αντιγραφή από ενότητα Γ1
Διάρκεια	Ώρες
Ομαδοποιημένα μαθησιακά αποτελέσματα που εξυπηρετεί	Από ενότητα Γ1

Προτεινόμενες δραστηριότητες	Οι προτεινόμενες δραστηριότητες πρέπει α) να καλύπτουν όλα τα ομαδοποιημένα μαθησιακά αποτελέσματα και β) να περιλαμβάνουν κανόνες ασφαλείας, επίδειξη, ελεγχόμενη άσκηση, αντιμετώπιση παραλλαγών, σύντομη πρακτική δοκιμασία
Σύνδεση με μαθησιακές ενότητες χώρου εργασίας	Κυρίως ποιες συνεκτικές ενότητες εργασιών υποστηρίζουν πριν την έναρξή τους ή / και ανατροφοδοτούν μετά την υλοποίησή τους κατά την εργασιακή εμπειρία
A/A Μαθησιακής Ενότητας	8
Τίτλος Μαθησιακής Ενότητας	Αντιγραφή από ενότητα Γ1
Διάρκεια	Ώρες
Ομαδοποιημένα μαθησιακά αποτελέσματα που εξυπηρετεί	Από ενότητα Γ1
Προτεινόμενες δραστηριότητες	Οι προτεινόμενες δραστηριότητες πρέπει α) να καλύπτουν όλα τα ομαδοποιημένα μαθησιακά αποτελέσματα και β) να περιλαμβάνουν κανόνες ασφαλείας, επίδειξη, ελεγχόμενη άσκηση, αντιμετώπιση παραλλαγών, σύντομη πρακτική δοκιμασία
Σύνδεση με μαθησιακές ενότητες χώρου εργασίας	Κυρίως ποιες συνεκτικές ενότητες εργασιών υποστηρίζουν πριν την έναρξή τους ή / και ανατροφοδοτούν μετά την υλοποίησή τους κατά την εργασιακή εμπειρία
A/A Μαθησιακής Ενότητας	9
Τίτλος Μαθησιακής Ενότητας	Αντιγραφή από ενότητα Γ1
Διάρκεια	Ώρες
Ομαδοποιημένα μαθησιακά αποτελέσματα που εξυπηρετεί	Από ενότητα Γ1
Προτεινόμενες δραστηριότητες	Οι προτεινόμενες δραστηριότητες πρέπει α) να καλύπτουν όλα τα ομαδοποιημένα μαθησιακά αποτελέσματα και β) να περιλαμβάνουν κανόνες ασφαλείας, επίδειξη, ελεγχόμενη άσκηση, αντιμετώπιση παραλλαγών, σύντομη πρακτική δοκιμασία
Σύνδεση με μαθησιακές ενότητες χώρου εργασίας	Κυρίως ποιες συνεκτικές ενότητες εργασιών υποστηρίζουν πριν την έναρξή τους ή / και ανατροφοδοτούν μετά την υλοποίησή τους κατά την εργασιακή εμπειρία

[Οδηγίες συμπλήρωσης πίνακα ανά μαθησιακή ενότητα ειδικότητας προς συγγραφικές ομάδες (να διαγράφονται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Επαναλαμβάνετε (με αντιγραφή – επικόλληση) τον πίνακα με βάση των τελικό αριθμό των μαθησιακών ενοτήτων ειδικότητας.

8. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΕ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΟΥ ΕΤΟΥΣ – ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΕ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΟΥ ΕΤΟΥΣ - ΤΑΞΗΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ Ν.4763/2020 (Α' 254)	
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: «»	
Τίτλος συνεκτικής ομάδας εργασιών	Σύντομος, επαγγελματικός τίτλος
Διάρκεια	Ώρες και -αν απαιτείται-περίοδος υλοποίησης (π.χ. πριν ή μετά από κάποια άλλη μαθησιακή ενότητα στον χώρο εργασίας)
Κύριες και Επιμέρους Επαγγελματικές Λειτουργίες με τις οποίες συνδέεται	Από ενότητα Β5
Ομαδοποιημένα μαθησιακά αποτελέσματα που εξυπηρετεί	Από ενότητα Γ1
Εργασίες που περιλαμβάνονται	Από Επαγγελματικό Περίγραμμα: καλύπτουν μέρος ή το σύνολο των επαγγελματικών εργασιών που αντιστοιχούν στις Κύριες και Επιμέρους Επαγγελματικές Λειτουργίες με τις οποίες συνδέεται η συνεκτική ομάδα εργασιών
Στάδια προόδου	1: Ένταξη και ασφαλής προσαρμογή → 2: Καθοδηγούμενη εκτέλεση → 3: Εκτέλεση υπό επίβλεψη → 4: Εκτέλεση σε συνήθη σενάρια → 5: Σταθερή απόδοση σε ελαφρώς μεταβαλλόμενα σενάρια
Κριτήρια απόδοσης	1) Υγεία, Ασφάλεια και περιβαλλοντική υπευθυνότητα, 2) Τεχνική ορθότητα και ποιότητα αποτελέσματος, 3) Οργάνωση εργασίας, χρήση πόρων και αντιμετώπιση προβλημάτων 4) Τεκμηρίωση και αναστοχασμός, 5) Συνεργασία και Επαγγελματισμός
Τύποι αποδεικτικών στοιχείων	Λίστα ελέγχου, Χαρτοφυλάκιο, Βεβαίωση Επόπτη
Σύνδεση με εργαστηριακά μαθήματα	Κυρίως ποια εργαστηριακά μαθήματα υποστηρίζουν την προετοιμασία για τη συγκεκριμένη δέσμη εργασιών στον χώρο εργασίας

Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Τα Στάδια Προόδου, τα Κριτήρια Απόδοσης και οι Τύποι Αποδεικτικών Στοιχείων αποτελούν τον κοινό κορμό σχεδιασμού για όλες τις συνεκτικές δέσμες εργασιών των ειδικοτήτων και δεν τροποποιούνται ως προς τη δομή, τον αριθμό ή τη διαβάθμισή τους.

Κατά την ανάπτυξη των συνεκτικών δεσμών εργασιών, οι συγγραφικές ομάδες θα εξειδικεύουν το περιεχόμενο των Σταδίων Προόδου, των Κριτηρίων Απόδοσης και των Αποδεικτικών Στοιχείων, ώστε αυτά να ανταποκρίνονται στα πραγματικά εργασιακά καθήκοντα, στις Κύριες και Επιμέρους Επαγγελματικές Λειτουργίες και στα ομαδοποιημένα μαθησιακά αποτελέσματα της συγκεκριμένης συνεκτικής ομάδας εργασιών της ειδικότητας. Η εξειδίκευση αυτή δεν πρέπει να μεταβάλλει τη βασική αρχιτεκτονική του πλαισίου, ούτε να εισάγει πρόσθετα στάδια προόδου ή πρόσθετα κριτήρια απόδοσης, αλλά να αποτυπώνει με σαφήνεια τον τρόπο με τον οποίο αυτά εκδηλώνονται στο συγκεκριμένο επαγγελματικό περιβάλλον.

9. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΩΝ

Η αξιολόγηση των μαθητευομένων πραγματοποιείται στο τέλος κάθε περιόδου υλοποίησης του Μεταλυκειακού Έτους – Τάξη Μαθητείας και αφορά τόσο στο Εργαστηριακό Μάθημα ειδικότητας όσο και στο Πρόγραμμα Μάθησης σε εργασιακό χώρο. Ο τρόπος διεξαγωγής της αξιολόγησης ορίζεται

αναλυτικά στον Κανονισμό Λειτουργίας του Μεταλυκειακού Έτους-Τάξη Μαθητείας, όπως εκάστοτε ισχύει.

Στους μαθητευόμενους που ολοκληρώνουν επιτυχώς το πρόγραμμα απονέμεται Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (Β.Ε.Κ.), η οποία τους παρέχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις πιστοποίησης προσόντων για την απόκτηση Πτυχίου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου πέντε (5) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων.

ΜΕΡΟΣ Δ: ΕΙΣΡΟΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

1. ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Οι διδάσκοντες στο εργαστηριακό μάθημα είναι εκπαιδευτικό προσωπικό των ΕΠΑ.Λ./Π.ΕΠΑ.Λ. ή των Ε.Κ. της Περιφερειακής Διεύθυνσης, με αμοιβή ή αναπληρωτές εκπαιδευτικοί, αν τα τμήματα δεν συμπληρώνονται από τους μόνιμους εκπαιδευτικούς του στοιχείου.

Το Εργαστηριακό Μάθημα της ειδικότητας «.....» ανατίθεται

Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Στην ενότητα αυτή, θα πρέπει να προσδιορίσετε τα προσόντα των εκπαιδευτικών στους οποίους μπορεί να ανατεθεί το εργαστηριακό μάθημα ειδικότητας.

1. Αναφέρετε τους προβλεπόμενους κλάδους/ειδικότητες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με βάση την ισχύουσα Υπουργική Απόφαση περί αναθέσεων μαθημάτων στα ΕΠΑ.Λ.
2. Εάν το μάθημα μπορεί να ανατεθεί σε περισσότερους από έναν κλάδους, πρέπει να διευκρινίσετε εάν υφίσταται σειρά προτεραιότητας. Παραδείγματα ορθής διατύπωσης:
 - Το εργαστηριακό μάθημα της ειδικότητας «Τεχνικός Οχημάτων» ανατίθεται σε εκπαιδευτικούς του κλάδου ΠΕ82.
 - Το εργαστηριακό μάθημα της ειδικότητας «Τεχνικός Οχημάτων» ανατίθεται σε εκπαιδευτικούς του κλάδου ΠΕ82 (κατά προτεραιότητα σε εκπαιδευτικούς των πρώην κλάδων ΠΕ12.04, ΠΕ17.02, ΠΕ18.18).
3. Εναλλακτικά, αν επιθυμείτε να αναθέσετε το εργαστηριακό μάθημα σε εκπαιδευτικούς οι οποίοι, στην αντίστοιχη ειδικότητα της Γ' τάξης ΕΠΑ.Λ., έχουν τουλάχιστον δύο εργαστηριακά μαθήματα σε Α' ανάθεση, τότε παραθέστε το εξής πρότυπο κείμενο χωρίς τροποποιήσεις: :
 «Το Εργαστηριακό Μάθημα της ειδικότητας «.....» ανατίθεται σε εκπαιδευτικούς των οποίων ο κλάδος ειδικότητας που στην αντίστοιχη ειδικότητα της Γ' τάξης του ΕΠΑ.Λ. έχει τουλάχιστον δύο εργαστηριακά μαθήματα ειδικότητας σε Α' ανάθεση, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα Υ.Α. καθορισμού αναθέσεων μαθημάτων Επαγγελματικού Λυκείου.»
4. Δεν προβλέπεται ξεχωριστή ανάθεση ανά μαθησιακή ενότητα. Η ανάθεση αφορά στο σύνολο του εργαστηριακού μαθήματος της ειδικότητας του Μεταλυκειακού έτους – Τάξη Μαθητείας, καθώς οι μαθησιακές ενότητες θεωρούνται μέρη ενός ενιαίου εργαστηριακού μαθήματος και δεν λειτουργούν αυτοτελώς.

2. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Η συγγραφική ομάδα κάθε ειδικότητας προσδιορίζει για κάθε συνεκτική δέσμη εργασιών: α) τους τύπους εργασιών που πρέπει να μπορεί να υλοποιεί η επιχείρηση, β) τον ελάχιστο αναγκαίο εξοπλισμό και τα κρίσιμα μέσα ασφάλειας, γ) τις συνθήκες υπό τις οποίες μπορεί να θεωρηθεί κατάλληλη η επιχείρηση, και δ) τον αποδεκτό τρόπο κάλυψης τυχόν κενών, χωρίς να αναιρείται ο ουσιαστικός χαρακτήρας της μάθησης στον χώρο εργασίας.

- ✓ Για την ανάληψη των συνεκτικών δεσμών εργασιών του Προγράμματος Μάθησης στον Εργασιακό Χώρο, η επιχείρηση οφείλει να τεκμηριώνει ότι διαθέτει συνάφεια δραστηριότητας με την ειδικότητα, πραγματικό και επαρκές πεδίο εργασιών, κατάλληλες εγκαταστάσεις, βασικό και ειδικό εξοπλισμό, αναλώσιμα και μέσα ατομικής προστασίας, καθώς και ορισμένο εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Η καταλληλότητα

της επιχείρησης κρίνεται με βάση την πλήρη, ασφαλή και ποιοτική κάλυψη των δεσμών που της ανατίθενται και όχι με βάση το συνολικό εύρος της ειδικότητας. Η επιχείρηση οφείλει επίσης να μπορεί να τηρεί τα προβλεπόμενα παρουσιολόγια και ημερολόγια μάθησης, να συνεργάζεται με τον επόπτη-εκπαιδευτικό και να διασφαλίζει συνθήκες υγείας, ασφάλειας και προστασίας των μαθητευομένων.

- ✓ Η καταλληλότητα των επιχειρήσεων ελέγχεται πριν από την έναρξη της μαθητείας και επανελέγχεται κατά τη διάρκειά της. Ο αρχικός έλεγχος αφορά ιδίως τη συνάφεια δραστηριότητας με την ειδικότητα, την κάλυψη των ανατιθέμενων συνεκτικών δεσμών εργασιών, την επάρκεια εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, τις συνθήκες υγείας και ασφάλειας, τον ορισμό εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας και τη δυνατότητα τήρησης της προβλεπόμενης τεκμηρίωσης. Ο τακτικός έλεγχος πραγματοποιείται από τον επόπτη-εκπαιδευτικό και μπορεί να συμπληρώνεται από δειγματοληπτικές ή στοχευμένες επιτόπιες επισκέψεις των αρμόδιων διοικητικών φορέων της μαθητείας. Σε περίπτωση που μία επιχείρηση δεν καλύπτει πλήρως τις συνεκτικές δέσμες εργασιών που απαιτούνται για την ειδικότητα, η τοποθέτηση μαθητευομένου επιτρέπεται μόνο εφόσον έχει προηγουμένως εγκριθεί τεκμηριωμένο σχήμα συμπληρωματικής κάλυψης.

3. ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΦΙΛ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Η συγγραφική ομάδα κάθε ειδικότητας προσδιορίζει με σαφήνεια το ελάχιστο προφίλ του εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας και ειδικότερα τη συνάφεια με την ειδικότητα, την -τεκμηριωμένη- σχετική εμπειρία, τα τυχόν απαιτούμενα επαγγελματικά δικαιώματα, τις βασικές παιδαγωγικές δεξιότητες, τις υποχρεώσεις συνεργασίας και τεκμηρίωσης, καθώς και την αναγκαία επιμόρφωση πριν ή κατά την έναρξη της υλοποίησης.

- ✓ Ο εκπαιδευτής στον χώρο εργασίας είναι το πρόσωπο που ορίζει ο εργοδότης για να οργανώνει, να επιβλέπει και να υποστηρίζει τη μάθηση του μαθητευόμενου κατά την υλοποίηση των ανατεθειμένων συνεκτικών δεσμών εργασιών. Σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας, ο εκπαιδευτής πρέπει να είναι στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας και να διαθέτει τα αναγκαία τυπικά προσόντα και επαγγελματικά δικαιώματα ή, όπου αυτό προβλέπεται, επαγγελματική εμπειρία για το επάγγελμα που εκπαιδεύει. Επίσης, είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της καθημερινής εμπλοκής του μαθητευόμενου στις εργασίες, για την καταγραφή παρουσιών και βασικών δραστηριοτήτων και για τη συνεργασία με τον επόπτη-εκπαιδευτικό.
- ✓ Ο ρόλος του εκπαιδευτή δεν είναι μόνο τεχνικός αλλά και παιδαγωγικός. Οι εκπαιδευτές συνεργάζονται στενά με την εκπαιδευτική δομή και υποστηρίζονται ώστε να ανανεώνουν τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητές τους στις σύγχρονες μεθόδους εκπαίδευσης και στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας.

4. ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΦΙΛ ΕΠΟΠΤΩΝ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Η συγγραφική ομάδα κάθε ειδικότητας αποτυπώνει με σαφήνεια όχι μόνο τα τυπικά προσόντα του επόπτη, αλλά και το λειτουργικό προφίλ του, δηλαδή, την ικανότητα συντονισμού μεταξύ των δύο μαθησιακών περιβαλλόντων, την παρακολούθηση της προόδου επίτευξης των μαθησιακών αποτελεσμάτων στο

χώρο εργασίας, τη συνεργασία με τον εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας, την έγκαιρη αναγνώριση και διαχείριση των προβλημάτων, καθώς και την καλλιέργεια των οριζόντιων δεξιοτήτων που διατρέχουν όλο το πρόγραμμα.

- ✓ Ο επόπτης-εκπαιδευτικός αποτελεί τον βασικό συνδετικό κρίκο μεταξύ σχολικής μονάδας και χώρου εργασίας και έχει την ευθύνη της παιδαγωγικής παρακολούθησης, της διοικητικής εποπτείας και της τεκμηρίωσης της προόδου του μαθητευόμενου στον εργασιακό χώρο, με τακτικές επισκέψεις, έλεγχο τεκμηρίωσης και συμμετοχή στην τελική αξιολόγηση.
- ✓ Ο επόπτης-εκπαιδευτικός συνοδεύει τον μαθητευόμενο κατά την αρχική τοποθέτηση, μεριμνά για την υπογραφή της σύμβασης, επισκέπτεται κάθε μήνα τον εργοδότη σε ημέρα παρουσίας του μαθητευόμενου, ενημερώνεται από τον εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας για την πρόοδο, συμπληρώνει μηνιαία έκθεση παρακολούθησης, ελέγχει παρουσιολόγια και ημερολόγια μάθησης, και παρεμβαίνει εφόσον διαπιστωθεί απόκλιση από τις προβλεπόμενες μαθησιακές ενότητες. Τέλος, συμμετέχει και στην τελική αξιολόγηση στον χώρο εργασίας.
- ✓ Σε περίπτωση εγγραφής στο τμήμα αποφοίτου ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.-Λ., εφαρμόζονται οι ειδικότερες προβλέψεις του ισχύοντος Κανονισμού Λειτουργίας Μεταλυκειακού Έτους – Τάξης Μαθητείας αναφορικά με τη συμμετοχή εκπαιδευτικού ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.-Λ. στο εργαστηριακό μάθημα και τη συνεργασία του Διευθυντή του ΕΠΑ.Λ. με τον Διευθυντή του ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.-Λ.

5. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Οι συγγραφικές ομάδες οφείλουν να προσδιορίζουν τις καταλληλότερες μεθόδους διδασκαλίας για κάθε ειδικότητα και μαθησιακή ενότητα, με βάση τη φύση του επαγγέλματος, τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, το βαθμό επικινδυνότητας των εργασιών, την αναλογία μεταξύ των εργαστηριακών μαθημάτων και της πρακτικής άσκησης στο χώρο εργασίας. Η επιλογή των μεθόδων πρέπει να τεκμηριώνεται και να συνδέεται με συγκεκριμένες δραστηριότητες μάθησης.

6. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ

Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Οι συγγραφικές ομάδες οφείλουν να προσδιορίζουν τον ελάχιστο απαιτούμενο εργαστηριακό εξοπλισμό, τα αναλώσιμα, τα λογισμικά, τα ψηφιακά εργαλεία, τα μέσα ατομικής προστασίας και τα εκπαιδευτικά βοηθήματα που απαιτούνται για την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων της ειδικότητας. Η περιγραφή πρέπει να αφορά ελάχιστες απαιτήσεις και όχι πλήρη κατάλογο εξοπλισμού.

7. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΠΗΓΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ.

Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Συμπληρώστε την παρούσα ενότητα εφόσον, κατά την παράδοση του Οδηγού Κατάρτισης δεν έχει αναπτυχθεί υλικό ασύγχρονης ηλεκτρονικής μάθησης για τις οριζόντιες δεξιότητες που περιλαμβάνονται στα μαθησιακά αποτελέσματα του εργαστηριακού μαθήματος. Προσθέστε όσες γραμμές επιθυμείτε. Σε αντίθετη περίπτωση η ενότητα παραλείπεται.

1.
2.
3.
4.

ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

1. Ν. 4763/2020 «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματιών (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.» (Α' 254)
2. Υπό στοιχεία ΦΒ7/108652/Κ3/06-09-2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας» (Β' 4146)
3. Υπό στοιχεία 132791/Κ5/20-11-2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υγείας, και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης «Αμοιβή Μαθητευομένων Μεταλυκειακού Έτους-Τάξης Μαθητείας» (Β'6597)
4. Υπό στοιχεία Κ5/106161/06-08-2026 απόφαση του Υφυπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού «Κανονισμός Λειτουργίας Μεταλυκειακού Έτους - Τάξης Μαθητείας» (Β'5038), όπως εκάστοτε ισχύει
5. Υπό στοιχεία ΦΒ1/136693/Κ3/28-11-2023 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ε.Ε.Κ. & Δ.Β.Μ. «Καθορισμός του τύπου και του βασικού περιεχομένου της σύμβασης μαθητείας των δομών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης των επιπέδων 3 και 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων» (Β'6716)
6. Ν. 4485/2017 (άρθρα 78, 89) «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α'114)
7. Υπό στοιχεία 46935/Ζ1/21-04-2022 κοινή απόφαση της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Διαδικασία κατάταξης αποφοίτων των Ι.Ε.Κ., καθώς και του Μεταλυκειακού έτους Τάξης Μαθητείας σε Τμήματα Α.Ε.Ι.» (Β'2031)
8. Υπό στοιχεία Φ12/57421/Δ4/11-04-2019 κοινή υπουργική απόφαση «Χορήγηση αντιστοιχίας επαγγελματικών δικαιωμάτων των κατόχων τίτλων ειδικοτήτων που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του «Μεταλυκειακού έτους – Τάξης Μαθητείας» με τα επαγγελματικά δικαιώματα κατόχων αντίστοιχων τίτλων ειδικοτήτων της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, επιπέδου 5» (Β'1301)
9. Υπό στοιχεία Φ12/106074/Δ4/1-7-2019 κοινή υπουργική απόφαση «Συμπλήρωση της Φ12/57421/Δ4/11-4-2019 (Β' 1301) κοινής υπουργικής απόφασης περί χορήγησης αντιστοιχίας επαγγελματικών δικαιωμάτων των κατόχων τίτλων ειδικοτήτων που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του «Μεταλυκειακού έτους – Τάξης Μαθητείας» με τα επαγγελματικά δικαιώματα κατόχων αντίστοιχων τίτλων ειδικοτήτων της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, επιπέδου 5. » (Β'2748)
10. Υπό στοιχεία 90050/Υ2/1-6-2018 «Σύστημα Πιστοποίησης των αποφοίτων του Μεταλυκειακού Έτους – Τάξης Μαθητείας των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.). » (Β'2007)

11. Υπό στοιχεία 889/Υ2/138782/24-08-2018 κοινή υπουργική απόφαση «Τροποποίηση της αριθμ. 90050/2018 (Β' 2007) κοινής απόφασης « Σύστημα πιστοποίησης των αποφοίτων του Μεταλυκειακού Έτους - Τάξης Μαθητείας των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.).» (Β'3672)
12. Υπό στοιχεία 50834/Κ5/27-04-2026 απόφαση της Γενικής Γραμματέως Ε.Ε.Κ. & Δ.Β.Μ. «Καθορισμός των ειδικοτήτων που παρέχονται στο Μεταλυκειακό Έτος - Τάξη Μαθητείας και καθορισμός της συνάφειας ειδικοτήτων του Μεταλυκειακού Έτους - Τάξης Μαθητείας με ειδικότητες των Σ.Α.Ε.Κ. » (Β'2609)

ΣΧΕΤΙΚΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. [Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 15ης Μαρτίου 2018 σχετικά με ένα Ευρωπαϊκό Πλαίσιο για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας, υπό στοιχεία \(2018/C 153/01\)](#)
2. [Διακήρυξη Osnabrück \(2020\) Osnabruck declaration 2020: on vocational education and training as an enabler of recovery and just transitions to digital and green economies- Διακήρυξη του Όσναμπρικ για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση](#)
3. [Herning Declaration 2025: on attractive and inclusive Vocational Education and Training \(VET\) for increased competitiveness and quality jobs 2026-2030.- Διακήρυξη του Χέρνινγκ για ελκυστική και χωρίς αποκλεισμούς ΕΕΚ](#)
4. [European Skills Agenda for sustainable competitiveness, social fairness and resilience- Ευρωπαϊκή Ατζέντα Δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα](#)
5. [European Green Deal -η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία- Το ευρωπαϊκό στρατηγικό πλαίσιο για την πράσινη μετάβαση](#)
6. [DigComp 2.2 \(The Digital Competence Framework for Citizens - With new examples of knowledge, skills and attitudes\)/ Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Ψηφιακών Ικανοτήτων για τους Πολίτες - Με νέα παραδείγματα γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων](#)
7. [DigCompEdu \(European Framework for the Digital Competence of Educators\)/ Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Ψηφιακής Ικανότητας Εκπαιδευτικών](#)
8. [GreenComp \(European Sustainability Competence Framework\)/Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Ικανοτήτων για τη Βιωσιμότητα](#)
9. [EntreComp \(Entrepreneurship Competence Framework\)/ Πλαίσιο Επιχειρηματικών Ικανοτήτων](#)

ΜΕΡΟΣ Ε: ΠΡΟΤΥΠΟ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΟ ΕΤΟΣ
– ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ειδικότητα: «.....»

Εισαγωγή

Το παρόν εγχειρίδιο περιέχει τον κατάλογο θεμάτων του θεωρητικού και του πρακτικού μέρους των εξετάσεων Πιστοποίησης για τους/τις αποφοίτους του Μεταλυκειακού Έτους – Τάξη Μαθητείας ΕΠΑ.Λ. στην ειδικότητα «.....».

Σκοπός της ανάπτυξής του είναι η υποστήριξη του έργου του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π., καθώς και όλων όσων εμπλέκονται στη διεξαγωγή των εξετάσεων πιστοποίησης των αποφοίτων του Μεταλυκειακού Έτους – Τάξη Μαθητείας.

Παράλληλα, λειτουργεί ως εργαλείο αναφοράς για τα στελέχη που σχεδιάζουν και συντονίζουν τα σχετικά προγράμματα, τους φορείς υλοποίησής τους —Εργαστηριακά Κέντρα και Σχολικά Εργαστήρια ΕΠΑ.Λ.— καθώς και για κάθε άλλον εμπλεκόμενο σε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Απευθύνεται εξίσου σε μαθητευόμενους/ες, εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές των προγραμμάτων αυτών.

Η Τράπεζα Θεμάτων διαρθρώνεται σε τέσσερις ενότητες:

- Η Ενότητα 1 συνοψίζει το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τη διάρκεια εξέτασης του θεωρητικού και του πρακτικού μέρους των εξετάσεων πιστοποίησης.
- Η Ενότητα 2 περιλαμβάνει τον κατάλογο ερωτήσεων του θεωρητικού μέρους, μαζί με τις αντίστοιχες απαντήσεις.
- Η Ενότητα 3 συγκεντρώνει την τράπεζα σεναρίων πρακτικής άσκησης της ειδικότητας.
- Η Ενότητα 4 παρουσιάζει τη μεθοδολογία με την οποία υπολογίζεται η τελική βαθμολογία των υποψηφίων.

1. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Οι εξετάσεις Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων του Μεταλυκειακού έτους – Τάξη Μαθητείας ΕΠΑ.Λ. της ειδικότητας «.....» διεξάγονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της υπ' αριθμ. 90050/Υ2 Κ.Υ.Α. «Σύστημα πιστοποίησης των αποφοίτων του Μεταλυκειακού Έτους - Τάξης Μαθητείας των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.).» (ΦΕΚ Β' 2007/04.06.2018), όπως εκάστοτε ισχύει. Το εξεταστικό σύστημα καθώς και η τράπεζα θεμάτων υιοθετούν τις αρχές του διεθνούς προτύπου EN ISO/IEC 17024 ως προς την εγκυρότητα, την αξιοπιστία και την αντικειμενικότητα.

Η διάρκεια εξέτασης του θεωρητικού και του πρακτικού τμήματος των εξετάσεων Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης αποφοίτων Μεταλυκειακού Έτους – Τάξη Μαθητείας ΕΠΑΛ στην ειδικότητα «.....» καθορίζεται από το εκάστοτε ισχύον θεσμικό/ρυθμιστικό πλαίσιο.

2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ – ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Στις εξετάσεις του θεωρητικού μέρους οι εξεταζόμενοι/ες καλούνται να απαντήσουν γραπτά σε ερωτήσεις κλειστού τύπου (πολλαπλής επιλογής, διαζευκτικής απάντησης, σωστό - λάθος, σύζευξης ή αντιστοίχισης, συμπλήρωσης κενών, διάταξης) οι οποίες κληρώνονται από τον εγκεκριμένο κατάλογο θεμάτων θεωρητικού μέρους της παρούσας Τράπεζας Θεμάτων. Η διεξαγωγή των εξετάσεων του Θεωρητικού Μέρους και ειδικότερα ο αριθμός των ερωτήσεων που κληρώνονται, ο διαθέσιμος χρόνος απάντησης, ο τρόπος και η κλίμακα βαθμολόγησης, καθορίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εκάστοτε ισχύουσα απόφαση περί συστήματος πιστοποίησης των αποφοίτων του Μεταλυκειακού έτους – Τάξη Μαθητείας αποφοίτων ΕΠΑ.Λ.

2.1 Ερωτήσεις κλειστού τύπου

Παρατίθεται ο κατάλογος των ερωτήσεων κλειστού τύπου που μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο των γραπτών εξετάσεων πιστοποίησης της ειδικότητας.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
Α/Α Ερωτ.	ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ		Μαθησιακή Ενότητα
1		Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Γράψτε την ερώτηση (είναι η κλασική μορφή των ερωτήσεων κλειστού τύπου) Παράδειγμα ερώτησης: Ποια είναι η πρωτεύουσα της Ελλάδας	ΜΕ 1 (προσδιορίστε τη μαθησιακή ενότητα με την οποία
	α.		
	β.		

	γ.		συνδέεται η ερώτηση)
	δ.		

2		Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Γράψτε μία πρόταση που είναι είτε σωστή είτε λάθος. Παράδειγμα ερώτησης: Η Πέμπτη είναι η τελευταία μέρα της εβδομάδας	ΜΕ 1 (προσδιορίστε τη μαθησιακή ενότητα με την οποία συνδέεται η ερώτηση)
	α.	Σωστό	
	β.	Λάθος	

3		Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Συμπληρώστε τη λέξη/φράση που λείπει (γράψτε μία πρόταση και αφήστε μία λέξη ή φράση) κενή. Αυτή η λέξη/φράση θα μπορούσε να είναι στο τέλος της πρότασης, στην αρχή ή στη μέση.... Στη συνέχεια πρέπει να δώσετε 3 (ή 4) απαντήσεις στις παρακάτω γραμμές εκ των οποίων η μία από αυτές θα είναι η σωστή. Παράδειγμα ερώτησης: Το λιμάνι _____ είναι το μεγαλύτερο της Ελλάδας.	ΜΕ 1 (προσδιορίστε τη μαθησιακή ενότητα με την οποία συνδέεται η ερώτηση)
	α.		
	β.		
	γ.		

4		Οδηγία (να διαγράφεται στην τελική έκδοση του οδηγού ειδικότητας): Αντιστοιχίστε τους όρους της στήλης 1 με τους ορισμούς της στήλης 2: Παράδειγμα ερώτησης: Αντιστοιχίστε τους όρους της στήλης 1 με την επεξήγηση της στήλης 2:	ΜΕ 1 (προσδιορίστε τη μαθησιακή ενότητα με την οποία συνδέεται η ερώτηση)
	ΣΤΗΛΗ 1		ΣΤΗΛΗ 2
	α.		1.
	β.		2.

	γ.		3.		
	δ.	Προσαρμόστε τις γραμμές ανάλογα με τον αριθμό των ερωτήσεων....	ν.		

5		Παράδειγμα ερώτησης: Αντιστοιχίστε τις εικόνες της στήλης 1 με τη σωστή επεξήγηση της στήλης 2:			
		ΣΤΗΛΗ 1	ΣΤΗΛΗ 2		
	α.		1.		ΜΕ 1 (προσδιορίστε τη μαθησιακή ενότητα με την οποία συνδέεται η ερώτηση)
	β.		2.		
	γ.		3.		
	δ.	...Προσαρμόστε τις γραμμές ανάλογα με τον αριθμό των ερωτήσεων....	ν.		

2.2 Απαντήσεις ερωτήσεων κλειστού τύπου

Παρατίθεται ο κατάλογος των απαντήσεων στις ερωτήσεις κλειστού τύπου που μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο των γραπτών εξετάσεων πιστοποίησης της ειδικότητας.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Α/Α Ερώτησης	Σωστή απάντηση
1	Αθήνα
2	δ
3	Λάθος
4	
5	

6	
7	
8	
9	
10	Προσθέστε όσες γραμμές χρειάζεται

3. ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ - ΤΡΑΠΕΖΑ ΣΕΝΑΡΙΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Στις εξετάσεις του Πρακτικού Μέρους, οι εξεταζόμενοι/ες καλούνται να εκτελέσουν, ακολουθώντας προκαθορισμένων οδηγιές, υποδείξεις, σενάρια, τα οποία κληρώνονται από τον εγκεκριμένο κατάλογο θεμάτων Πρακτικού Μέρους της παρούσας Τράπεζας. Η διεξαγωγή των εξετάσεων του Θεωρητικού Μέρους και ειδικότερα ο αριθμός των ερωτήσεων που κληρώνονται, ο διαθέσιμος χρόνος απάντησης, ο τρόπος και η κλίμακα βαθμολόγησης, καθορίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εκάστοτε ισχύουσα απόφαση περί συστήματος πιστοποίησης των αποφοίτων του Μεταλυκειακού έτους – Τάξη Μαθητείας αποφοίτων ΕΠΑ.Λ.

3.1 Σενάρια Πρακτικής Άσκησης

Για τις ανάγκες της πιστοποίησης οι συγγραφικές ομάδες αναπτύσσουν τράπεζα σεναρίων πρακτικής άσκησης βασιζόμενοι στις συνεκτικές ομάδες εργασιών, όπως αυτές προσδιορίζονται στην Ενότητα 8 του Μέρους Γ του Οδηγού Κατάρτισης της Ειδικότητας «». Κάθε σενάριο πρακτικής άσκησης αφορά σε μία κρίσιμη τομή / τμήμα / κρίσιμο σημείο της συνεκτικής ομάδας εργασιών, το οποίο:

- ολοκληρώνεται σε περιορισμένο χρόνο,
- μπορεί να υλοποιηθεί με ασφάλεια και πληρότητα είτε σε τυπικό Εργαστηριακό Κέντρο είτε στην επιχείρηση,
- παράγει σαφές και παρατηρήσιμο αποτέλεσμα,
- επιτρέπει την ολοκληρωμένη αξιολόγηση σχετικά με α) την τήρηση των μέτρων υγείας και ασφαλείας, β) την τεχνική ορθότητα και την ποιότητας του αποτελέσματος, γ) την οργάνωση της εργασίας, τη χρήση πόρων και την αντιμετώπιση των προβλημάτων, δ) την επαρκή τεκμηρίωση, ε) τον επαγγελματισμό και τη συνεργασία.

Κάθε σενάριο πρακτικής άσκησης μπορεί να αφορά:

- σε εκτέλεση τυπικής εργασίας, όπου κυρίως ελέγχεται η τήρηση των μέτρων υγείας και ασφαλείας, η οργάνωση της εργασίας, η χρήση πόρων, καθώς και η τεχνική ορθότητα και ποιότητα του αποτελέσματος,
- σε διάγνωση ή εντοπισμό προβλημάτων και αποκλίσεων, όπου κυρίως ελέγχεται η δυνατότητα ανάλυσης και η λήψη αποφάσεων,
- σε ρύθμιση ή προσαρμογή, όπου κυρίως ελέγχεται η δυνατότητα ανταπόκρισης σε μεταβαλλόμενες συνθήκες και η λήψη αποφάσεων,
- σε παράδοση ή επεξήγηση, όπου κυρίως ελέγχεται η πληρότητα της καταγραφής, η επάρκεια στην αιτιολόγηση και η επαγγελματική επικοινωνία / συνεργασία.

Η διάρκεια κάθε σεναρίου είναι 15 έως 30 λεπτά.

Κάθε σενάριο περιλαμβάνει τα εξής πεδία:

1	Τίτλος	Σύντομος και περιεκτικός τίτλος
2	Συνεκτική δέσμη εργασιών στην οποία ανήκει	Από ενότητα 8 του Μέρους Γ του Οδηγού Κατάρτισης
3	Τα καλυπτόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Από ενότητα 8 του Μέρους Γ του Οδηγού Κατάρτισης (σημ: το σενάριο καλύπτει μέρος των σχετικών μαθησιακών αποτελεσμάτων της συνεκτικής δέσμης εργασιών)
4	Καλυπτόμενες επαγγελματικές εργασίες	Από ενότητα 8 του Μέρους Γ του Οδηγού Κατάρτισης (σημ: το σενάριο καλύπτει μέρος των σχετικών επαγγελματικών εργασιών της συνεκτικής δέσμης εργασιών)
5	Τύπος του σεναρίου	Εκτέλεση, διάγνωση, ρύθμιση, παράδοση / τεκμηρίωση
6	Απαιτούμενος χρόνος υλοποίησης	15 έως 30 λεπτά
7	Αναγκαίες προδιαγραφές του χώρου διεξαγωγής	Προσδιορίστε με σαφήνεια και ακρίβεια, τις προδιαγραφές (υποδομή, μέτρα υγείας και ασφάλειας κ.λπ.) του χώρου διεξαγωγής του σεναρίου.
8	Αναγκαίος εξοπλισμός	Προσδιορίστε τον εξοπλισμό που πρέπει να τεθεί στη διάθεση των εξεταζόμενων από το εξεταστικό κέντρο για τη διεξαγωγή του σεναρίου. Αποφύγετε υπερβολές που λόγω κόστους ή σπανιότητας του εξοπλισμού δεν μπορούν να βρουν πραγματική εφαρμογή.
9	Απαραίτητα αναλώσιμα υλικά	Αναφέρετε τα απαραίτητα αναλώσιμα υλικά τα οποία θα τεθούν στη διάθεση των υποψηφίων στα εξεταστικά κέντρα, προκειμένου να υλοποιηθεί το σενάριο πρακτικής άσκησης (χημικές ουσίες, τρόφιμα, γραφική ύλη κ.λπ.).
10	Προσωπικός εξοπλισμός του/της εξεταζόμενου / ης	Αναφέρετε τον αναγκαίο προσωπικό εξοπλισμό που επιπλέον θα απαιτηθεί για τη συμμετοχή τους στην εξέταση (συλλογές μαχαιριών, εργαλειοθήκες, υπολογιστικές μηχανές κ.λπ.).
11	Χώρος διεξαγωγής	Προσδιορίστε με ασφάλεια τον χώρο διεξαγωγής του σεναρίου, που μπορεί να είναι ή ένα τυπικό εργαστηριακό κέντρο ή / και μία επιχείρηση.
12	Δεδομένα που παρέχονται στους υποψήφιους	Προσδιορίστε όλα τα στοιχεία που ο/η υποψήφιος/α οφείλει να λάβει υπόψη του για να ανταποκριθεί στις εργασίες που του ζητούνται και να παράγει τα επιθυμητά αποτελέσματα.
13	Ζητούμενες εργασίες και αναμενόμενα αποτελέσματα	Προσδιορίστε με σαφήνεια τις εργασίες που πρέπει να εκτελέσει ο/η υποψήφιος/α, καθώς και τα αναμενόμενα αποτελέσματα
14	Κριτήρια απόδοσης	1) Υγεία, Ασφάλεια και περιβαλλοντική υπευθυνότητα, 2) Τεχνική ορθότητα και ποιότητα αποτελέσματος, 3) Οργάνωση

		εργασίας, χρήση πόρων και αντιμετώπιση προβλημάτων, 4) Τεκμηρίωση και αναστοχασμός, 5) Επαγγελματισμός και συνεργασία Σημ: Τα κριτήρια απόδοσης 1 και 2 αφορούν σε όλα τα σενάρια. Τα κριτήρια απόδοσης 3, 4 και 5 διατηρούνται ή διαγράφονται ανάλογα με τον τύπο του σεναρίου.
15	Κλίμακα αξιολόγησης και κριτήρια επάρκειας	Κάθε κριτήριο απόδοσης του σεναρίου βαθμολογείται στην κλίμακα 1 έως 5, όπου 1=απαράδεκτο, 2=ανεπαρκές, 3=επαρκές, 4=πολύ καλό και 5=άριστο. Η τελική βαθμολογία προκύπτει από το άθροισμα των βαθμολογιών στα επιμέρους κριτήρια απόδοσης του σεναρίου δια του αριθμού των κριτηρίων απόδοσης του σεναρίου. Η εξέταση στο σενάριο θεωρείται επαρκής όταν: α) η ελάχιστη τελική βαθμολογία είναι 2,5 και β) η ελάχιστη βαθμολογία στα κριτήρια απόδοσης 1 και 2 είναι 3.
16	Οδηγίες προς τους εξεταστές/ τριες και τα σημεία προσοχής	Αναφέρετε οδηγίες που θεωρείτε χρήσιμες για τους/τις εξεταστές/στριες και οι οποίες, κατά την κρίση σας, θα διευκόλυναν την εφαρμογή της εξέτασης. Μπορείτε επίσης να συμπεριλάβετε ορισμένες ενδεικτικές ερωτήσεις που μπορούν να κάνουν οι εξεταστές/τριες.
17	Κρίσιμα σφάλματα	Προσδιορίστε με ακρίβεια τα σφάλματα που μπορεί να κάνουν οι εξεταζόμενοι κατά την υλοποίηση του σεναρίου και κυρίως αυτά που αφορούν στην ασφάλεια.
18	Αποδεικτικά στοιχεία	Προσδιορίστε τα κατάλληλα για το σενάριο αποδεικτικά στοιχεία, π.χ. παρατήρηση, τελικό προϊόν, μετρήσεις, φύλλο τεκμηρίωσης.

Για κάθε συνεκτική δέσμη εργασιών αναπτύσσονται 3 έως 5 σενάρια πρακτικής άσκησης, κατά τρόπο ώστε το σύνολο της παραγόμενης τράπεζας σεναρίων πρακτικής άσκησης να καλύπτει αντιπροσωπευτικά όλα τα ομαδοποιημένα μαθησιακά αποτελέσματα που περιλαμβάνουν οι συνεκτικές δέσμες εργασιών της Ειδικότητας. Η τράπεζα σεναρίων πρακτικής άσκησης περιλαμβάνει τουλάχιστον 30 σενάρια.

Η διεξαγωγή των εξετάσεων του Πρακτικού Μέρους και ειδικότερα ο αριθμός σεναρίων που κληρώνονται, ο διαθέσιμος χρόνος εκτέλεσης, ο τρόπος αξιολόγησης, ο τρόπος βαθμολόγησης, η κλίμακα βαθμολόγησης και η βάση επιτυχίας καθορίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εκάστοτε ισχύουσα απόφαση περί συστήματος πιστοποίησης των αποφοίτων του Μεταλυκειακού έτους – Τάξη Μαθητείας.

4. ΤΕΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η τελική βαθμολογία των υποψηφίων στις εξετάσεις πιστοποίησης προκύπτει από τον συνδυασμό της βαθμολογίας στο θεωρητικό και στο πρακτικό μέρος των εξετάσεων, σύμφωνα με τους συντελεστές βαρύτητας, την κλίμακα βαθμολόγησης και τον τρόπο υπολογισμού που ορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα απόφαση περί του συστήματος πιστοποίησης των αποφοίτων του Μεταλυκειακού Έτους – Τάξης Μαθητείας.

Παράρτημα Ι – Παραδείγματα ερωτήσεων κλειστού τύπου

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ				
A/A Ερωτ.		ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	Μαθησιακή Ενότητα	Απαιτούμενος χρόνος απάντησης

Ι. Κλασική ερώτηση κλειστού τύπου

3		Γράψτε την ερώτηση (είναι η κλασική μορφή των ερωτήσεων κλειστού τύπου) Παράδειγμα ερώτησης: Ποια είναι η πρωτεύουσα της Ελλάδας;	ΜΕ 1 (προσδιορίστε τη μαθησιακή ενότητα με την οποία συνδέεται η ερώτηση)	Προσδιορίστε τον απαιτούμενο χρόνο απάντησης
	α.	Βέροια		
	β.	Ναύπλιο		
	γ.	Αθήνα		
	δ.	Καλαμάτα		

ΙΙ. Σωστό - λάθος

1		Γράψτε μία πρόταση που είναι είτε σωστή είτε λάθος. Παράδειγμα ερώτησης: Η Πέμπτη είναι η τελευταία μέρα της εβδομάδας	ΜΕ 1 (προσδιορίστε τη μαθησιακή ενότητα με την οποία συνδέεται η ερώτηση)	Προσδιορίστε τον απαιτούμενο χρόνο απάντησης
	α.	Σωστό		
	β.	Λάθος		

III. Συμπλήρωση λέξης που λείπει

2		Συμπληρώστε τη λέξη/φράση που λείπει (γράψτε μία πρόταση και αφήστε μία λέξη ή φράση) κενή. Αυτή η λέξη/φράση θα μπορούσε να είναι στο τέλος της πρότασης, στην αρχή ή στη μέση.... Στη συνέχεια πρέπει να δώσετε 3 (ή 4) απαντήσεις στις παρακάτω γραμμές εκ των οποίων η μία από αυτές θα είναι η σωστή. Παράδειγμα ερώτησης: Το λιμάνι _____ είναι το μεγαλύτερο της Ελλάδας.	ΜΕ 1 (προσδιορίστε τη μαθησιακή ενότητα με την οποία συνδέεται η ερώτηση)	Προσδιορίστε τον απαιτούμενο χρόνο απάντησης
	α.	Λαυρίου		
	β.	Ραφήνας		
	γ.	Πειραιά		

IV. Αντιστοίχιση

4		Αντιστοιχίστε τους όρους της στήλης 1 με τους ορισμούς της στήλης 2. Παράδειγμα ερώτησης: Αντιστοιχίστε τους όρους της στήλης 1 με την επεξήγηση της στήλης 2:		ΜΕ 1 (προσδιορίστε τη μαθησιακή ενότητα με την οποία συνδέεται η ερώτηση)	Προσδιορίστε τον απαιτούμενο χρόνο απάντησης
	ΣΤΗΛΗ 1		ΣΤΗΛΗ 2		
	α.	BOXCAR	1.	Υλικά τα οποία δεν χρειάζονται προστασία από το περιβάλλον. Επιπλέον υλικά τα οποία δεν χωρούν σε άλλο μεταφορικό μέσο.	
	β.	FLATCAR	2.	Προϊόντα τα οποία χρειάζονται προστασία από τον καιρό και/ ή από βανδαλισμούς ή κλοπή.	
	γ.	GONDOLA CAR	3.	Υλικά τα οποία δεν χρειάζονται προστασία από το περιβάλλον. Οι πλευρές του βαγονιού βοηθούν στο να μην μετακινούνται τα προϊόντα.	
	δ.	Προσαρμόστε τις γραμμές ανάλογα με τον αριθμό των ερωτήσεων....	ν.		

V. Αντιστοίχιση με σύμβολα/διαγράμματα

5	Παράδειγμα ερώτησης: Αντιστοιχίστε τις εικόνες της στήλης 1 με τη σωστή επεξήγηση της στήλης 2:		ΜΕ 1 (προσδιορίστε τη μαθησιακή ενότητα με την οποία συνδέεται η ερώτηση)	Προσδιορίστε τον απαιτούμενο χρόνο απάντησης
	ΣΤΗΛΗ 1	ΣΤΗΛΗ 2		
	α. 	1. Υποχρεωτική προστασία έναντι πτώσεων.		
	β. 	2. Απαγορεύεται η είσοδος στους μη έχοντες ειδική άδεια.		
	γ. 	3. Βλαβερές ή ερεθιστικές ουσίες		
	δ. ...Προσαρμόστε τις γραμμές ανάλογα με τον αριθμό των ερωτήσεων....	ν.		